

MỠI SỐ 0510

*Đầu năm
viết cho 20 năm sau*

LIÊN CHIẾU
YÊN ANH
SỐ C563

NĂM THỨ NHẤT — SỐ 40

TỜ BẢO CỦA

1. — NGÀY NAY
TRÔNG TÌM

CHỦ NHẬT 27 DEC. 1936

MỌI NGƯỜI

3. — NGÀY NAY
TIÊU THUYẾT

2. — NGÀY NAY TRÀO PHÚNG

TUẦN BÁO RA NGÀY CHỦ NHẬT

MẸ CON
của TRẦN BÌNH-LỘC

SỮA NESTLÉ

Hiệu con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà
thương, các nhà hộ-sinh và
các nhà thương binh, v. v.
Ở TRUNG-KY BẮC-KY VÀ CAO-MAN

Thuốc Lương-nghi bỏ-thận được nghìn vạn người cảm ơn Đàn-bà lâu năm không thai dùng «Thiên-địa-hoàn» phải có thai Tuyệt trùng lậu, giang-mai là thứ thuốc hay nhất ở xứ này

Lương-nghi bỏ-thận

«Lương-nghi bỏ-thận» số 20 của Lê-huy-Phách bào chế rất công phu. Có vị phải làm phơi hàng tháng để lấy đường khi; có vị phải chôn xuống đất đúng 100 ngày để lấy thổ khí. Thuốc này làm toàn bằng những vị thuốc chữa cho thận bỏ được sinh khí, có tinh, và đắt nhất là vị «hải cầu thân».

Các bệnh nguy hiểm bởi thận sinh ra, dùng Lương-nghi bỏ-thận khỏi ngay. Nghìn vạn người ơn nhờ thuốc này mà có con nối hậu.

Đau lưng, mờ mắt, vàng đầu, ù tai, rụng tóc, tóc vàng, thời thường mệt mỏi, tiểu tiện vàng, trong bất thường, hoặc tinh-khí ít, loãng, hay sinh ra đi-tinh, mộng-tinh, biế-dương. Và những người mắc bệnh phong-tinh, bởi uống phải nhiều thứ thuốc công phạt: đau lưng như bẻ, mắt mờ, chảy nước mắt, rớt quy đầu.

Có các bệnh nói đây, hoặc khó khăn nguy hiểm hơn nữa, dùng «Lương-nghi bỏ-thận» này các bệnh khỏi hết. Chỉ một hai hộp đã thấy hiệu nghiệm lạ thường. Giá 1\$00 một hộp.

Tại sao đàn-bà lâu năm không có thai

Bởi: 1) Hành kinh lần thứ nhất bị hàn khí đột nhập tử-cung, hơi lạnh theo vào tử-cung (hàn nhập huyết thất) làm lạnh tử-cung. Tử-cung đã lạnh thì không kết được thai khí.

2) Hành kinh hay rửa nơi cửa mình cũng thành bệnh «Lãnh tử-cung» (lãnh nhập huyết thấp) và bệnh đau bụng dâm đi — đau bụng dưới. Vì thế mà không kết được thai khí.

3) Tử cung nhiệt không hòa được chất tinh nên không kết được thai khí. Vì những ngày hành kinh

hay gần lửa nên có bệnh này (nhiệt nhập huyết thất). Chẳng những tử-cung nhiệt mà còn có bệnh đau bụng từng cơn, đau bụng dưới.

4) Giao hợp vô độ làm hư tử-cung. Tử-cung đã bị hư thì đóng mở chẳng có kỳ, sinh ra hành kinh mỗi tháng 2, 3 lần, hay 2, 3 tháng mới có một lần. Vì thế mà không kết được thai khí.

Dùng thuốc «Thiên địa hoàn», số 38 giá 2\$00 của Lê-huy-Phách khỏi hết bịnh mà có thai. — Những người không có thai dùng thuốc này: có thai; những người chậm có thai dùng thuốc này: mau có thai. Thuốc là một thứ thuốc «giống con» độc nhất vô song, thuốc xưa chưa từng có!

Lậu, giang-mai không uống thuốc Lê-h-Phách nhất định không khỏi

Thuốc năm 1935 số 70 giá 0\$60. — Lậu mới mắc, kiết niên, ra mủ buốt tức... Nhẹ 3 hộp, nặng lắm 8 hộp là cùng.

Giang-mai số 18 giá 1\$00. — Lở loét quy đầu, mọc mào gà hoa khế, đau xương, gãi thì, phá lở khắp người. Nâng đến đau cũng chỉ uống lễ. 2 hộp thuốc Giang-mai số này khỏi hẳn!

Tuyệt trùng lậu, giang-mai số 12, giá 0\$60. — Một thứ thuốc chế theo hoa-học, chuyên môn lọc máu, sát trùng. Thuốc này được hoan nghênh một cách nhiệt liệt!

Lậu, giang-mai chưa tuyệt noc: tiểu-liện trong, đục bất thường, có vẩn, có cặn, rớt quy đầu, nhói nhói như kiến đốt ở trong. Khắp thân thể thường đau mỏi: đau lưng, mờ mắt, ù tai, tóc rụng, gãi thì, gãi thì gần... uống «Tuyệt trùng» số 12 này lần với «Bồ ngũ-tạng» số 22 giá 1\$00 — lọc máu, lọc máu, sát trùng, khỏi tuyệt căn...

LÊ-HUY-PHÁCH

TONKIN — N° 149, Rue du Coton — HANOI

ĐẠI LÝ CÁC NƠI. — Bắc-ninh: Vinh-Sinh, 164 phố Tiền-an. Sơn-lầy: Phú-lương, 8 Amiral Courbet. Campuchia: 71 Rue Commerce. Camphamine: Trần-đức-Hào, service du jour. Yên-bay: Quảng-lợi, N° 11 Avenue de la Gare. Thái-bình: Minh-Đức, 97, Jules Piquet. Ninh-bình: Ich-Tri, 41, Rue Marché. Nam-định: Việt-Long, 28 Rue Campeaux. Hải-dương: Phú-Vân, N° 3, phố Kho-Bạc. Hải-phong: Nam-Tân, 100 Bonnal. Phú-lý: Việt-Dân, Rue Principale. Thanh-hóa: Thái-lai, N° 72 phố Bến-thủy. Vinh: Sinh-huy, 59 Phố Ga. Huế: Vạn-Hoa, 29 Paul Bert. Qui-nhơn: Trần-vân-Thăng, Avenue Khải-Định. Nha-trang: Nguyễn-đình-Tuyệt, tailleur tonkinois. Tuy-Hòa: Nguyễn-quân-Thiều. Phompenh: Hayn-Tri, N° 15 Rue Olier. Kampot: Vũ-thị-Đoan diét Phú. Và nhiều nơi khác nữa.

LE TEMPS VOUS ATTAQUE COTY VOUS DÉFEND

POUR RESTER JEUNE
POUR PLAIRE TOUJOURS

Son traitement de Beauté, Moderne
Complet, Rapide, Simple, Efficace

10 minutes le matin
10 minutes le soir

AGENTS:

L. RONDON & C° L^d
10, Boulevard Đông-Khanh, HANOI

THUẾ THÂN VÀ THUẾ HOA LỢI

Đã hai lần, ông thống đốc miền Nam Pagès đem bản dự án về thuế hoa lợi ra trước Hội đồng Quân hạt. Đã hai lần, các ông hội đồng, là những người thay mặt cho phái trưởng giả, bác bản dự án ấy.

Lần thứ hai, muốn tỏ ra rằng không phải ta chỉ nghĩ đến giai cấp của ta, mà còn đề ý đến dân nghèo nữa, các ông yêu cầu chính phủ bỏ thuế thân. Lẽ tất nhiên, là lời yêu cầu của các ông không có hiệu quả, vì bỏ thuế thân đi, quỹ nước hao hụt, chỉ có cách dùng thuế hoa lợi — mà các ông đã bác — điền vào mới đủ.

Các ông làm vậy, tỏ ra rằng mình thiếu can đảm, thiếu lòng công bằng, bỏ bỏ thu lợi cho một dùm người, không nghĩ đến toàn thể dân chúng.

Vì cơ bình tình mà xét, dân chúng dân nghèo, số đông trong nước, xưa nay bị thua thiệt đủ mọi bề, nhất là về phương diện thuế khóa. Tưởng nói rằng chính dân nghèo đã nuôi công quỹ, làm sống các vị phú hào không phải là quá đáng.

Thật vậy. Không có một xứ nào như nước ta, không có một xứ nào dân nghèo lại chịu thuế mà cách nặng nề hơn người giàu có.

Tôi không kể thuế thân, một thứ thuế không còn có ở các nước văn minh, một thứ thuế mà một ông giàu mặc áo gấm cũng chỉ chịu bằng một người khổ rách. Tôi muốn nói những gián-thuế, thí dụ như thuế rượu. Một người sang trọng ngày cho giới làm cũng chỉ uống hết một chai bố. Một anh mỗi làng ngày có thể vật nổi hai chai. Vậy có phải là về thuế rượu anh mở kia đã trả một số tiền to hơn một ông sang trọng rồi không?

Thuế muối, thuế thuốc lá, thuế thuốc lao, những thuế đánh một cách gián tiếp vào những hóa vật cần cho sự sinh sống của người dân nghèo đều chịu bằng — có khi hơn — những người đại phú.

Một sự bất công như vậy không có thể có được. Cho nên những nước đã bước tới trình độ văn minh đều theo nhau sửa chữa thuế mà lại cho cần, cho dân nghèo khỏi thiệt thòi.

Hoặc giả họ đem chia thuế thân ra làm nhiều hạng, tùy theo hoa lợi nhiều ít, mà đánh thuế nặng, nhẹ. Thứ thuế ấy vẫn có tính cách thuế thân vì, cũng một hạng, có người giàu, có người nghèo mà cũng phải trả một số tiền bằng nhau. Nhưng lại có cả tính cách thuế hoa lợi nữa, vì tùy theo hoa lợi nhiều ít mà liệt vào hạng trên hay hạng dưới. Như vậy càng chia ra nhiều hạng bao nhiêu, thứ thuế ấy càng giống thuế hoa lợi bấy nhiêu. Song lối đánh thuế ấy phiền phức lắm, lại không được công bằng và không làm lợi cho công quỹ bằng thuế hoa lợi.

Những lẽ ấy đã khiến thuế hoa lợi thì hành ở các nước văn minh. Riêng ở nước ta, các ông hội đồng quân hạt miền Nam và bọn đồng chí với các ông ấy không muốn thứ thuế ấy xuất hiện. Không phải vì các ông ấy bênh vực riêng bọn phú hào, — các ông nhất định cãi thế — Vậy có lẽ vì các ông ấy sợ nước ta hóa ra văn minh quá.

Các ông ấy công nhận thuế hoa lợi là một thứ thuế rất công bằng. Nhưng các ông ấy viện lẽ rằng chưa phải lúc áp dụng nó vào nước ta, vì người Annam chưa biết tính toán hoa lợi của họ, vì sợ những điều hà lạm trong lúc bỏ thuế, thu thuế, và vì mấy năm nay kinh tế khủng hoảng.

Kinh tế khủng hoảng! Trăm tội đồ lên đầu mày. Cái cơ ấy các ông viện ra để thoái thác lại quay lại phản các ông. Kinh tế càng khủng hoảng bao nhiêu thì những nhà đại tư bản lại càng phải chịu đỡ cho những người đói cơm, rách áo bấy nhiêu.

Còn những điều khó khăn xảy ra lúc bỏ thuế, thì ở Đông-dương cũng như ở bên Pháp, ở bên Anh, các ông không thể viện ra để riêng bỏ thuế hoa lợi ở đây được. Và nếu có những cuộc tra xét hà khắc, nếu bị đánh thuế quá nặng, thì các phú hào nào có phải là tôm tép mà không hé miệng kêu gào được.

Đến như bọn người Annam chưa biết tính toán hoa lợi của họ, thì chỉ là một câu nói khôi hài mà thôi. Người annam có phải là nhiều thứ hoa lợi cho cam; quanh đi quẩn lại chỉ có nhà, có đất, có ruộng và một số ít người buôn bán lớn. Như vậy tương tình hoa lợi của một nhà giàu annam, có lẽ không cần đến một nhà thực sĩ về khoa toán pháp. Dẫn cho có một, hai người ngu dốt không biết tính nữa, thì Hội đồng quân

hạt có thể tìm phương pháp dạy dỗ họ dần dần cho họ biết.

Những lẽ các ông hội đồng viện ra để bác bản dự án thuế hoa lợi thật đã non nớt, không đủ che được thâm ý của các ông. Thâm ý ấy, là muốn để bọn nhà giàu của các ông mãi hưởng hết mọi sự sung sướng, và đim mãi mãi bọn nghèo khổ vào nơi cơ cực lầm than. Bọn đại biểu cho đại tư bản bao giờ cũng thế cả: lợi hực hực của ông Basse-leuf ở Đại hội nghị kinh tế xưa rồi về việc thi hành luật lao-dộng ở Đông-dương đã diễn lại lần nữa cái khuynh hướng vị kỷ ấy của bọn trưởng giả Pháp và Nam.

Vì vậy chúng tôi không tin ở lòng công tâm của các ông. Chúng tôi, trái lại, tin ở sự ích lợi của thuế hoa lợi. Đồng ý với chúng tôi, có những chính phủ các nước dân chủ, có những danh sĩ, những nhà bác học, những kinh tế gia có tiếng: Montesquieu, J. J. Rousseau, Condonet, Adam Smith, J. B. Say. Đồng ý với chúng tôi, có cả lẽ phải nữa, có cả lẽ công bằng nữa: những người chỉ đủ có những cái cần thiết cho sự sống, thì được miễn, rồi còn tùy lúc phải chịu thuế, mà càng có tiền dư dật bao nhiêu, càng phải chịu nhiều thuế bấy nhiêu.

Và chúng tôi tin ở lòng thành thực của chính phủ Bình dân. Chúng tôi mong rằng cũng như đã vượt qua lòng vị kỷ của các chủ xưởng, đem thi hành luật lao động ở Đông-dương, chính phủ Bình Dân sẽ bỏ một bên quyền lợi của một dùm đại tư bản, dựa vào số đông mà bỏ thuế thân, lập thuế hoa lợi cho toàn thể dân Annam được trông thấy sự công bằng về sự thuế.

Hoàng-Đạo

ĐÃ CÓ BÁN
TRÔNG MÁI (khổ nhỏ) 0\$70
 ĐÃ BÁN HẾT
TÔI TÂM (cả khổ nhỏ lẫn LÁ MẠ)
 SẼ IN LẠI

HỘI CHỢ 'HANOI' 1936

HỘI CHỢ Hanoi lần thứ 13 đã mở cửa. Kỳ hội chợ này cũng hơi khác các kỳ họp năm một chút. Đó là một sự tốt, vì nếu nói kỳ này không khác gì kỳ hội chợ mấy năm khác, tức là nói công nghệ và cách buôn bán của nước ta không tiến bộ được chút nào.

Trước hết, ban trông coi về hội chợ năm nay đã làm một việc hay: sửa sang hội chợ cho thêm vẻ mỹ quan, và định một cái chương trình các cuộc vui khá dĩ có thể làm cho người đến xem chủ ý và vui lòng được. Số người đến xem trong hai ngày đầu, tuy giá tiền vào cửa là 0p10, dù chúng tôi sự ấy.

Về cách buôn bán của người mình, ta phải nhận là có một chất tiến bộ, ở chỗ hiệu rõ cái mục đích của một hội chợ như thế nào. Nhiều nhà buôn đã không nề tốn kém, đứng trong khu hội chợ những căn hàng riêng để quảng cáo một cách đặc biệt cho thứ hàng của mình.

Nhiều nhà buôn khác, tuy không dựng nhà riêng, nhưng trong cách sắp đặt và bày biện gian hàng, đã lo một cái khéo léo và một sự hiểu biết trong cách làm quảng cáo.

Còn hầu hết các nhà thương mại ta khi đem hàng bày ở hội chợ, chỉ coi nơi này như một cái chợ để bán hàng trong 15 ngày: vì thế, họ mang rõ nhiều hàng để hội chợ, càng nhiều càng hay và họ bán một giá rất đắt để lấy tiền bù vào các sự chi phí.

Hội chợ để làm gì ?

Nếu mục đích hội chợ chỉ có thể thi thiết tưởng những nhà buôn ấy không cần gì phải mang hàng đến đây nữa, họ cứ bán ở cửa hàng riêng của họ cũng đủ rồi.

Đến bao giờ ta mới nhận rõ rằng hội chợ không phải là một dịp để bán hàng, nhưng là một dịp để cho ta đem phổ biến cho mọi người biết các thứ hàng của ta sản xuất ra ?

Theo cái mục đích chính ấy, một nhà buôn bán hay công nghệ phải:

1- Chọn trong các hàng mình bán hay làm ra, thứ nào tốt đẹp nhất để « đại diện » cho nghề mình.

2- Bày thứ hàng đó thế nào cho người xem phải chú ý, và tìm cách quảng cáo cho người ta biết đến hàng ấy.

Tất cả những gian hàng nào có người Pháp chủ trương, và

như trên đã nói, một vài nhà buôn ta, đã hiểu rõ cái mục đích ấy.

— Còn những gian hàng khác? — Thật không kém gì một cái kho chứa đồ. Ta hãy lấy một hàng bày đồ đồng làm thí dụ. Từ trên xuống dưới, từ ngoài vào trong trong, từ sàn lên đến trần nhà bày không còn một khe nào hở.

Nào bình hương, nào đỉnh trầm, nào lọ, cò, giắc mắc chen nhau không có chỗ đứng. Trông thật lộn sộn và rối mắt. Thằng hoặc trong chúng ấy thứ bày, có một vài thứ làm khéo, đẹp, đáng cho ta chú ý, người vào xem cũng khó lòng mà phân biệt được.

Còn những gian hàng bán các đồ mới lật vật, như cravate, cổ cùn, mũ gĩa, bít lát tay — những hàng không phải mình sản xuất ra — thì không hiểu họ bày trong hội chợ làm gì? Bởi họ không tìm cách làm quảng cáo cho riêng một thứ hàng nào cả.

Cách làm quảng-cáo

Trong cách làm quảng-cáo, trước hết có cách xếp đặt và bày biện gian hàng, thế nào cho có thứ tự, cho rõ ràng. Người xem có thể thoáng qua đã nhận biết những cái đặc biệt của thứ hàng mình định trưng bày.

Tôi muốn các nhà buôn ta ai ai cũng nên vào gian hàng của Đông Pháp Tổng-Mé Cục (Institut des Recherches Agronomiques de l'Indochine) mà xem cách trưng bày ở đây. Những bảng kê, những tranh vẽ, cách xếp đặt đều rõ ràng và đầy đủ. Thí dụ ta chỉ thoáng đưa mắt là đã biết rõ một quả dưa đã cho người ta lấy ra những chất gì, nước dùng làm gì, cùi dùng làm gì, nước dùng làm gì — và đã gây nên công nghệ gì trong nước.

Cũng thế, sở nghiên cứu về cá ở Nha-trang (Institut Océanographique) trưng bày một cách minh bạch những cái lợi hại của nghề nuôi cá, nuôi hà — những nghề mà ít người mình để ý đến.

Về cách trưng bày và xếp đặt của hàng trong hội chợ năm nay, ta phải khen các nhà Võ văn Vân, Ông Tiên, Văn Du, Võ đình Dân, Quận Chứa, Đức Thái... vắn vắn đã biết cách làm cho người xem chú ý đến hàng mình. Tôi không nói đến những gian hàng của người Pháp, vì họ biết cách quảng-cáo đã lâu rồi.

Nhắc đến quảng cáo, tôi lại nghĩ đến sự nghèo nàn của chỉ sáng kiến của người mình. Nhà

buôn ta chỉ bắt chước nhà quảng cáo có hai cách: một là phát những mảnh giấy in nhỏ nhỏ nhoei mà không ai đọc bao giờ, hai là đem ken bát bán điếc tại hàng phố mà làm xum lại (trước cửa hàng một đám người vô công rồi nghề).

— Biết bao nhiêu là cái mới mẻ, tài tình, khôn khéo, người ta có thể làm được trong cách quảng-cáo! Chúng ta không nên quên rằng chỉ nhờ có cách quảng cáo khôn khéo và lâu bền mà một thứ hàng có thể đánh bại cả những hàng cạnh tranh khác, tuy không tốt gì hơn những hàng này.

Công nghệ nhỏ ở miền Bắc

Những gian hàng của miền Trung miền Nam, Ai-lao càng tỏ cho ta biết ở miền Bắc có nhiều công nghệ hơn hết. Tuy vậy, từ hội chợ năm kia đến hội chợ năm này, chúng ta không nhận thấy một sự tiến-bộ rõ rệt như quảng thời gian ấy để cho ta hy vọng.

Tỉnh Hà-dông và Bắc-ninh là tỉnh nhiều công nghệ nhỏ nhất. Năm nay, gian Hà-dông có trưng bày một cái khung cửi dệt lụa, những mẫu lụa dệt được, các thứ len, sa, các thứ gấm. Thật, nghề dệt của ta đã đáng khen, nhưng ta không thấy trong những gian sản xuất ra cái châu chuốt, cái tiền xoắn đáng chú ý. Những lụa, gấm vẫn có một vẻ giải giải, có lẽ vì kiểu sơ sài, mà mẫu không khéo chọn. Cũng thế, các đồ xứ Thanh-Tri không cho ta thường thức một cái nước men nào khác những hàng đã bày năm trước.

Những đồ xứ Bát-tràng năm nay lại khá: nhiều kiểu đã để coi, và một nước men đã có phần trong hơn trước.

Nhưng còn phải tìm tòi, thi nghiệm nhiều mới mong sản xuất ra được những thứ hàng có thể cạnh tranh với các hàng ngoại quốc.

Chúng tôi nhắc lại ở đây những điều đã nói về nghề thêu ở phòng triển lãm: cái khéo tay của người thợ annam không kém thợ nước khác, song những kiểu thêu và màu mè thì phải thay đổi nhiều.

Những đồ gỗ của ta bày ở hội chợ năm nay, dù bắt chước kiểu cũ, cũng đều là những kỹ công của sự xấu xa, sự vụng về. Người ta lấy làm tiếc cho những thứ gỗ đẹp như trúc, gụ, lát hay loupe — đã phải chịu những cái hành hình như thế — Không những các nhà công nghệ không biết làm nội gia

trị của gỗ, trái lại, họ lại làm cho gỗ mất giá trị.

Ái đã được xem những đồ gỗ, những sắp gụ, lát tre bày ở những gian cuối trong hội chợ. Trông những bàn ghế rồng rắn ngồng ngồng, những đường cong la-lung, la-tường còn ở tại mười năm về trước. Còn những đồ gỗ theo kiểu mới, cũng chỉ là bắt chước kiểu Pháp một cách vụng về mà thôi. Thường khi, trên một mặt gỗ rất bóng bẩy, chúng ta thấy gợn vào những miếng ken vụng dại như một miếng sắt tây.

Cần phải có mỹ thuật

Tất cả các công nghệ của người mình đều khoa khải một mỹ thuật. Phải có mỹ thuật, những công nghệ ấy mới tiến bộ và cạnh tranh với công nghệ nước ngoài được. Sự hợp tác của nhà mỹ thuật và nhà công nghệ, ở nước ta bây giờ, là một vấn đề cốt yếu và quan trọng cho sự mở mang các nghề của người mình.

Chúng ta xem những đồ gỗ, đồ thêu, đồ đồng hay đồ sơn bày ở hội chợ, dù thấy sự khuyêt điếm rất lớn của mỹ thuật. Một thứ hàng xấu xí không bao giờ được người mua thường thức, chỉ bán riêng cho một hạng người không hiểu mỹ-thuật là cái gì.

Các nhà công nghệ ta còn đợi gì mà không chân chính và thay đổi lại nghề, đem mỹ thuật để nâng cao cái giá trị của hàng hóa annam, và mở mang rộng nền công nghiệp của mình?

Nước ngoài dự hội chợ

Hội chợ năm nay vui vẻ thêm vì sự dự cuộc của mấy nước ngoài, Văn-nam, Quảng-đông, Quảng-tây với các mặt đồ như vẽ, các đồ ngọc thạch và ngà trạm trở rất công phu, với các bộ áo thêu rất nhã và rất đẹp, các đồ xứ tinh xảo và những tượng kỳ quái gọi trong trí ta tất cả cái nước Tàu bí-mật và thần tiên; Đảo Hải-nam với cái sọ dừa làm thành trăm thứ đồ dùng — Ấn-độ, Maroc với những tấm thảm rực rỡ, những đệm da chắc bền — sau hết, Nhật-bản trong gian hàng Dainan Koosi cho chúng ta thường thức những đồ sơn, đồ sứ rất đẹp — và cho chúng ta một bài học hay nữa: bài học của một nước Nhật công nghệ nở mang và tiến bộ rất chóng, bởi vì người ta chịu khó thay đổi, chịu khó sáng kiến và tìm tòi.

Thạch Lam

NGÀY NAY TRÀO PHÙNG

QUAN VIÊN XÔI THỊT

Trong làng xôi thịt xưa nay,
Chỉ phường Lý Toét là hay tranh rành.
Nào ngờ cũng đề làm anh
Theo dõi tây học, văn minh ra rành!
Như hai chú cháu họ Hoàng
Cung ham mãnh chiến giữa làng ó hỏ!
Chú rằng: chú có hàm to,
Nhà vua ban sắc Hường lò đại thần.
Ngồi cao thù chi trong đần
Chú không chịu đề nhường phần cho ai.
Cháu rằng: theo lệ tân thời,
Phải nhường cho bác anh tài chiến trên,
Cháu là bác-sĩ đi-nhiên
Đang leo ngất ngưỡng ngồi tiên chỉ làng.
Chú hách dịch, cháu giồi gang,
Người ta khen ngợi họ Hoàng phúc to!
Sau đó ai được ai thua
Chú kia, cháu ấy làm bố nhất làng
Hắn xoay làm việc phi thường,
Giật dần từ lâu lên đường văn minh.

Tú-Mỡ

CÁI PHAO CẦU

LÀNG, Phú-lưu, tỉnh Bắc-ninh
thiếu mất chân thủ chỉ.
Làng tập nập sửa soạn
chiếc chiếu mới cho một ông có óc
thái cổ ngời hường chiếc phao cầu
nguyên chất.
Nhưng ngân thay cho chiếc phao
cầu, có hai người ra tranh, thành
thứ vẫn còn nằm trơ vơ trên đĩa,
có lẽ đến thiêu cháy ra rồi mới
được ông thủ chỉ nếm cho.
Hai người ra tranh nhau chiếc
phao cầu gần như ấy là ông y sĩ
Hoàng-gia-Hội và ông bác sĩ Hoàng-
thụy-Ba. Hai ông đã từng đi du
học bên Pháp, bấp thụp lấy nền giáo
hóa mới để về nước đin dật học lý
Toét, xả lên con đường văn minh
rực rỡ... Con đường ấy đã đưa hai
ông tới chiếc phao cầu.
Phiên một nỏ có hai mồm y sĩ
mà chỉ có một cái phao cầu. Ông Hội
thì viện lẽ rằng ông hàm cao hơn
ông Ba vì ông làm tới chức Hồng
lô tự khanh, từ phẩm của triều
đình. Ông Ba cãi lại rằng ông đã đỗ
cao hơn ông Hội, ông đã đỗ y khoa
bác sĩ, nghĩa là ông là nhà đại khoa
xuất thân, thì miếng phao cầu phải
về ông mới phải. Mỗi người một lý,
khiến chiếc phao cầu phải ngâm
ràng:

Về đây mà sẽ làm hai được,
Thì mới anh hùng một miếng ngon!
Nhưng mà không sẽ được thì biết
lắm thế nào. Hay là thế này vậy:

NGÔI ĂN UỐNG GẦN CHÙA BÁCH MÔN

(Giọng lễ nhè) — Họ cứ bảo chùa này là chùa Bách-môn. Tôi
thì tôi cho là chùa Nhị bách môn.

hai anh hùng gặp thăm, ai tốt số
thì ngôi ăn phao cầu ở đình, còn
ai xấu số thì sẽ được một giải
thưởng an ủi: bao nhiêu phao cầu
khắc trong làng một mình ông được
nhằm hết!
Tin sau cùng — Theo lời ông
Hoàng-thụy-Ba phản trần: thì ông
không có tranh miếng phao cầu với
ông Hội, mà ông Hội cũng không hề
tranh miếng phao cầu với ông Ba.
Duy miếng phao cầu trơ nhẵn
rời dệp chiếc chiếu của ông Hoàng-
thụy-Ba mà thôi.

Hoàng-Đạo

VỀ BÀI «CHIA RÈ»

HỌC sinh Nam ở Bắc có phải một
số đại biểu lại tòa báo-phần
trên rằng:
Cái nhà « Nam-kỹ học xá » ở phố
Trường-thị là do tiền của các nhà hào

tâm trong Nam giúp để làm chỗ làm
trú cho các học sinh nghèo trong Nam
rangơai này theo học. Có cái biển đồng
đề mấy chữ « Maison des Etudiants Co-
chinchinois » là vì trong điều lệ
(statuts) đã bắt buộc phải đề như vậy
không thể đổi khác được. Mấy chữ
ấy cũng thật tinh không ngụ ý chia rẽ
gì, vì nó cũng như mấy chữ « Maison
des Hanoïens » hay « Maison des Lon-
guyennois » hay « Anticale bretonne »
chẳng hạn mà thôi. Và lại có đề vậy
mới tiện cho những học sinh trong
Nam bỏ nhà ra Bắc biết chỗ mà tìm
đến. Còn cái óc chia rẽ, thì học sinh
trong Nam ra Bắc tuy dễ hiểu không
có. Trái lại học sinh biết rằng người
cùng nước cần phải đồng tâm, đồng
sinh mưu cuộc trong tay chung. Học
sinh nào có óc chia rẽ chỉ là con
«chien ghê» không đáng kể mà thôi.

Lời phụ thêm của Hoàng-Đạo —
Anh em học sinh trong Nam hình như
cho bài trào phúng của H.Đ. có vẻ
cay nghiệt. Nhưng không phải là cay

nguyệt với anh em, mà cay nghiệt với
cây ý chia rẽ quá giờ còn sát lại trong
óc với người.

Anh em cho H.Đ. viết chữ « Para-
guay » là muốn ám chỉ rằng anh em
cũng vũ phu như mấy ông trưởng tức
cười xừ Paraguay (chính thực thì là
xứ Uruguay), và cho H.Đ. viết « ó-lô
dàng lẽ đâm vào biển đồng kia » là
muốn đề ó-lô đâm vào « đầu óc » anh
em. Vì vậy anh em cho bài « chia rẽ »
có vẻ cay nghiệt.

Sr thực không phải như vậy—H.Đ.
viết chữ « Paraguayens » cũng như viết
« Japonais » hay « Anglais » hay « Hol-
landais » mà thôi. Có điều dùng chữ
« Paraguayens » có vẻ lạ lai, có vẻ bần
cười hơn. Còn mong chiếc ó-lô đâm
vào chiếc biển đồng, là vì theo ý H.Đ.
chiếc biển đồng ấy nó biểu hiện cho
cái tinh thần chia rẽ quá giờ ư.

Hoàng-Đạo

ĐỘNG TÂN-DÂN

TAM đồng Tân-Dân, các tiền nhỏ
đình công một cách nào động,
khiến cho tiền ông Vũ-Bình-Long
to lóng, gây sự người đi, phải ăn rặt
lắm bồ mới lại người.

Mà có gì đâu? Chỉ vì tiền, nhỏ dôi
ngiht cả ngày chủ nhật. Trước kia,
chủ nhật họ được nghỉ nửa buổi lĩnh
cả trong. Bây giờ xin nghỉ cả ngày,
tiền ông Vũ-Bình-Long cũng bằng
lóng, to ra thái độ nhân từ lắm.
Nhưng tiền ông không cho ăn lương
ngày ấy nữa. Tiền ông nghĩ một cách
« liên phong đạo cốt » rằng đã là tiền,
thì không cần ăn cũng sống được. Và
lại nghĩ tiếp là ăn rồi, dân có đôi
bung mới ti. cũng không sao, đã có
tiền ông ăn gấp đôi họ.

Đôi không chịu được, tiền nhỏ dôi
nhau làm eo. Tiền ông mới giận đã
joan phi ở lỗ mũi ra hai luồng ánh
sáng xanh để trị tội, xong vì lòng
trắc ẩn, tiền ông không nỏ, chỉ bắt
họ ra khỏi đồng phân đôi quả thôi.
Tiền ông đã tỏ ra mình hiền thế nào
là thái độ của một tay kiếm tiền, kiếm
hiếp.

Hoàng-Đạo

Hat san

Lu mớ.

Viết Báo số 24, dưới một bức
ảnh « lu mớ » của Đường có câu
chủ thích sau này:

Đường, mới cày vọt hàng nhất
Bắc-kỳ mấy hồi lu mớ, hôm chũ
nhất 20 Decembre, đã hơ Sarnet
mà đoạt giải quán quân danh đơn
Bắc-kỳ.

Nhưng « lu mớ » hơn hết là ông
phông viên Việt-Báo. vì hôm 20
Decembre, Đường chỉ hạ Tam-yec-
Fong trong trận chung kết.
Hắn dặt 20

GIÁ MỠI ĐÔI TỪ:
3'50 TRỞ LÊN

Giấy kiềm mới mùa hè 1936, hàng vải thông hơi, đi rất mát chân, đi
về bền hơn các thứ vải thường — Có trước nhất ở Đông-dương lại tiếng

VAN-TOAN

35-A PHỐ HÀNG ĐÁO - HÀ NỘI
Có nhiều kiểu khác nhau rất đẹp và lạ mắt
chưa đâu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

VỀ ĐẸP CỦA BẠN GÁI

(Văn thại)

MUỐN đẹp thì người đàn bà cần phải trẻ; mà muốn trẻ thì điều giản dị và quan trọng nhất là: chỉ có việc dùng giã. Bí thuật ở cả đây.

Khả năng ngày xuân nó cứ nhất định nó qua, nên muốn dùng giã thì còn có cách này: là tưởng mình vẫn trẻ. Muốn tưởng mình trẻ thì nên sống trong sự tưởng tượng: mình bao giờ cũng cứ tưởng rằng mình còn là người về hồi vài ba chục năm xưa.

Có một cách giúp cho sự tưởng tượng đó được mạnh là chỉ đọc những báo xuất bản từ ngày trước, nói những truyện xảy ra từ trước. Thì dù như bà lão Nam-phong. Bà ta hiện giờ chỉ đọc báo Nam-phong, nên vẫn tưởng rằng mình là cô con gái háy háy, vì thế nên thỉnh thoảng mới thử vấn than dài mà đôi bạn Huế với ông Nguyễn-tiến-Lĩnh.

Nhưng đối với bạn gái, cách đó xem ra không được tiện. Vậy xin hiến mấy cách sau đây:

Có nào, là nào mặt có tàn hương, hoặc những điểm hung hung đỏ, thì lấy son trang mà bôi lên thì tự khắc mất ngay.

Muốn làm mất những lông thưa trên mí, trên lông mày, hoặc trên mặt mình, có nhiều cách: 1) Lấy rửa sạt hoặc giấy giáp mà đánh; 2) Lấy kim hoặc díp làm lông lộn mà nhổ từng cái một, - lối này rất tốt nhưng hơi lâu công; 3) Còn một cách này tốt hơn là mua thuốc mọc tóc mà bôi lên da, tự khắc lông rụng hết. Thuốc mọc tóc ở các hiệu trang sức có đức tinh làm rụng lông, tóc, cũng như các thuốc rụng lông chỉ làm cho lông mọc nhiều. Nghe nói ở thương du có những suối nước độc làm rụng lông chân, thử lên đây mà tắm một hay vài lần.

Má rần thì lấy cặp mà căng cho thẳng. Vú nhỏ thì dùng bao giẻ cỡi trần.

Còn như hai hàm răng thì thiết yếu chẳng cần thuốc đánh răng nào tốt hơn là đá kỳ hay giấy giáp.

Ba Vành

Tạp mịch

BÀO «Nghe thấy» ở Saigon, nghe và thấy những điều không đáng nghe thấy. Nhất là đối với báo «Ich-hử», sự nghe thấy đó thực chẳng hay ho gì.

Vừa rồi, báo «Nghe thấy» bỏ bỏ nói: - Trong 1. H. số 39 có đăng bài «Vũ nữ...» của Hoài Thanh nào đó. Nhưng bài này tác giả «đánh cắp» viết theo tập thơ tặng một người «kỹ nữ» của ông Phan-vân-Dật đăng ở «Thần kinh tạp chí» năm nọ. Hoài Thanh chủ sớ đôi vài đoạn cho hợp thời rồi cứ nghiêm nhiên cho là mình viết v.v...

Bài đăng từ năm xưa năm xưa, lại đăng trong cái «Thần kinh tạp chí» nào đó thì «Nghe-Thấy» cũng học được ra ư? Tại nhĩ. Nhưng học ra làm gì cho phiên lóng báo Ich-hử?

Thơ

Cố lối thơ năm chữ, cố lối thơ bảy chữ, tám chữ; bây giờ lại cố lối thơ từ sáu chữ đến chín chữ, khéo léo vô cùng. Lối sáu chữ này «Saigon tiền thuyết» mới

sáng lập. Người chế tạo ra nó là ông Huy-xân. -Thơ rằng:

BẾN HỒ SEN

*Bến hồ sen ta đứng trông (sáu chữ)
Nhưng cánh hoa tươi đượm bẽ hồng.*

*Hồi tưởng lại ngày xưa (thêm chữ)
Thức, (tám chữ)*

*Sóng sâu như rung rinh gợn cả non
sông (chín chữ)*

*Nhà khi dưới ánh dương tà, (sáu chữ)
Mềm mai tay em bẽ cánh hoa, (thảy chữ)*

*Kề mũi ngời, mũi hương thoảng
Thoảng đượm, (tám chữ)*

*Chàng hề phải khi giờ tập với mưa
sa, (chín chữ)*

*Ngày thơ em hề nu cười, (sáu chữ)
Bên hoa càng lo vẻ xanh tươi. (bảy chữ)*

*Quanh mắt đến long lanh làn thu
thủy, (tám chữ)*

*Ấu gằm em nhìn anh, anh lưỡng ngàn
ngơ. (chín chữ)*

Thực là công phu.

Nhưng giá tác giả công phu chút nữa, cứ theo cái lối thơ bác thang ấy mà tiến, thì chữ mấy chốc đodi kịp lối thơ ông Nguyễn-Vỹ. Thơ ông này đi từ hai cho đến mười hai hay mười ba câu nữa kia.

Đây tôi cũng thử làm một bài thơ như thế, gọi là hưởng ứng với một sáng kiến về thơ ca nước Nam:

TẶNG THƠ

*Một hôm tôi đến nhà cô (6 chữ)
Thấy ở trong gần niêu cá kho (7 chữ)*

*Có nói rằng là cơm mèn nõ lức (8 chữ)
Cho nên có phải tìm cách đi ngay (9 chữ)*

*Thấy cô là một người rất có ngán và
nấp (10 chữ)*

*Bồng chốc lòng tôi sinh ra những
ngăn cũng với ngơ (11 chữ)*

*Cảm động vô cùng, than ơi, tôi liền
cầm bút viết gấp (12 chữ)*

*Và tặng cho người tri kỷ của tôi đêm
hay bày câu thơ (13 chữ)*

Lêta

CÂU Ồ

Cần một người học lực vào độ Tú-tất hay có bằng cấp hay để giấy một người học trò, lương tháng 15p00 cơm nẫu. Vừa giấy học, vừa có thể học thêm được. Tuy ý muốn ở nhà quê hay ở tỉnh cũng thế.

Muốn hỏi ban điều gì xin viết thư vào cho

M. Trần-vân-Thông 31 Rue de Commerce Thanh-hóa

PHỤ - NỮ với CHỢ - PHIÊN

Chỉ có Áo và GIẤY Quen
Chứa mới có nhiều
mẫu tươi rực rỡ và
những đường cong mềm mại

QUAN CHU A

Chuyên đóng giầy, làm ví дам và may Y - Phục Phụ Nữ
Số: Hàng Ngang 50 Hanoi

NHỮNG NGƯỜI CUỐI LỢI M LẠI TRONG ĐỜI NGHỆ SĨ

SƠN CÔN ƯỚT

HỌA-SĨ Bonnat ngày xưa thường để cho người ta vào phòng vẽ của mình xem những bức tranh gần vẽ xong. Trong số đó có cả những tay nhà giàu, làm tiền hơn là tài tham mỹ.

Một ông nhà giàu ngắm nghĩa các bức tranh khêu cái khéo của nhà họa sĩ đại tài, rồi bắt đầu phê bình tranh, bỗ chỗ này hơi sai, chỗ kia nên sửa lại mấy nét. Vừa nói, nhà «phê bình» ta vừa lấy ngón tay chỉ chỗ; ngón tay cứ chực quết vào bức tranh sơn chưa khô, đến nỗi họa sĩ phải nói:

— Ấy, khéo không ngại dưng tay vào đây mắt, sơn chưa khô đâu!

Nhà giàu ta mỉm cười cảm ơn, rồi yên tử họa sĩ:

— Họa sĩ đứng ngại, tôi đã đeo găng rồi, không bẩn tay được.

HỌA-SĨ VỚI NHÀ PHÊ-BÌNH

Whistler, một nhà họa sĩ đại tài người Mỹ, rất ghét nhà phê bình Ruskin. Một người vừa là bạn thân của Whistler vừa là bạn thân của Ruskin lấy thế làm đáng buồn và phẫn nản với nhà họa sĩ:

— Một người già có đã gần miệng lỗ rồi mà anh cứ ghét cay ghét đắng như thế là nghĩa làm sao?

Whistler thần nhiên trả lời:

— Tôi có ghét ông già Ruskin ấy đâu. Tôi chỉ ghét nhà phê bình Ruskin.

LỜI NÓI THÀNH THỰC

Hồi nhà họa sĩ Hébert làm giám đốc biệt thự Médicis ở Rome, thường có một người thiếu niên ở tòa lãnh sự Pháp được phép sang tập vẽ.

Một hôm, người thiếu niên đứng vẽ trong vườn lớn ở biệt thự, bỗng thấy Hébert tiến lại gần. Chẳng ta với đứng dấy để đến trước mặt nhà họa sĩ trẻ danh. Nhưng Hébert ra hiệu bảo chàng ta cứ ngồi xuống và cứ việc vẽ.

Hébert đứng sau chàng thiếu niên xem chàng ta vẽ một lúc khá lâu, khiêu trong lòng chàng ta đã hy vọng được họa sĩ khen ngợi.

Sau đó chừng năm phút, Hébert nhẹ đáp lên vai chàng trẻ tuổi, ôn tồn nói:

— Công việc này làm cho ông thích...

mà cũng không làm bạn được... thì ông cứ về đi cũng được.

Hồi Hébert đứng trước đi chỗ khác.

MẮC BÂY

Vua Frédéric Gaillanne ngày xưa rất ham vẽ, và vẽ rất giỏi. Nhưng các đình thần, đứng trước những bức họa ghê tởm của nhà vua, cũng cứ khen lấy khen để, quả quyết rằng đến Rembrand với Van Ostade so với vua chỉ đáng kể là những bậc thợ vẽ bôi bẩn thôi.

Một bữa kia, ông thủ tướng Poelnitz được cái vinh dự nào thường được một bức tranh của vua mới vẽ. Ông thủ tướng vẫn biết bức tranh ấy tầm không kém những bức tranh khác, nhưng cũng biết lời ngợi khen. Gaillanne bèn hỏi ông ta xem nếu đem bức tranh ấy bán ra ngoài thì đáng giá bao nhiêu tiền. Poelnitz làm bộ ngắm nghĩ một lát rồi đáp:

— Tâu hoàng thượng, theo ý k hạ thần thì bức tranh này thực vô giá, nhưng nếu cần phải lấy số tiền để định giá thì thiết tưởng phải trả đến một trăm ducats vàng cũng còn là rẻ.

Vua Gaillanne liền nói:

— Khanh chắc thế ư? Nếu vậy Khanh đem bức họa này về mà treo, ta bán cho Khanh đấy, nhưng chỉ lấy 50 ducats thôi, vì ta muốn lấy về những người có con mắt sành mỹ thuật.

Ông thủ tướng khó chịu, nhưng không dám nhận mặt, cảm ơn nhà vua, có lòng quảng đại, rồi cúi lấy ra 50 ducats để trả, rồi đem bức họa kia về, cái bức họa mà giá cho không một nhà bán tranh để treo ngoài cửa hàng, người ta cũng không thèm lấy.

PHÒNG TRIỀN LÂM BÊN TÂY

Nhà điều khắc B... đứng chỉ cho một người bán bức tượng «tuổi trẻ» mà B... là tác giả, và nói một cách tự đắc:

— Thưa không đời nào tôi lại làm khéo hơn được nữa.

Người bán nói:

— Chết nỗi! đứng tuyệt vọng với.

Họa sĩ H... chỉ bức tranh mình khoe:

— Bức họa này là bức đẹp nhất của tôi.

Một người đứng xem bởi:

— Sao vậy? Bức ấy hơn những bức khác ở những cái gì?

— Bức tranh ấy đã có người mua.

Một nhà họa sĩ đứng nói chuyện với họa sĩ khác:

— Đem nọ Dupincau... Dupincau là anh chàng cả đời không ai mua tranh cho, ấy mà...

— Ừ, thế sao?

— Lần ta bị trộm này cửa vào nhà, nhưng hân ta biết, Dupincau không bỏ hoàn gì hết. Lúc sáng trộm thấy đóng chực bỏ chạy, thì Dupincau chỉ nói: «Được, bác đứng ngại, cứ lấy, nhưng làm ơn bõ dùm cho tôi biết những người mua tranh bác ở đâu...»

CỬA HỒI MÔN

TRUYỆN NGÁN của PHẠM-VĂN-BÍNH

Tặng những thiếu nữ thích lấy chồng «quan»

BẼN lầu Tourane, một buổi sáng mùa đông. Trời lạnh. Gió thổi ào ào trên ngọn thông cao vút, rầm rì như than vãn nào nùng. Ngoài đường, một bọn tu dân bà, co ro trong manh áo mỏng, nét mặt xám ngắt, quết lia quết lia, dưới cơn mưa lạnh lùng của một tên linh đờng coi.

Dần dần, trời sáng hẳn. Mặt trời lộ lên, chiếu xuống một ánh nắng ấm áp, dễ chịu. Bên tàu mỗi lúc một đông hơn. Bọn phu «bắt lệ» lảng lảng đi lại, bán tán rộn rịp:

« Hôm nay lầu tấy về, thế nào chàng mình cũng được môn hồi! »
 « Vừa lúc ấy, một hồi coi rúc vang. Chiếc Etande Chappé hàng đứng, oai nghiêm, tiến vào bến. Trên boong lầu, người đứng san sát, ai nấy đều lộ vẻ vui tươi.

Tàu cập bến, hành khách xuống dần.

Một thiếu niên, người là n thước, mặc bộ ni xám, ung dung bước xuống.

— « Kia anh cũ đã về! Đây kia mà! Thầy mẹ dùng cả ở đây. Có cả cụ Thượng ra đón nữa đấy!... »

Thiếu niên vội vã bước lại, nghiêng đầu chào hết mọi người: — « Con đã viết thư về trước nói xin «đang đi đón, phiền phí vô ích. «Đa ta cu lớn đã có lòng thương ra lần đây, con không biết trơ ơn nhẹ nào cho xứng! »

Cụ Thượng, một ông quan, người thấp nhỏ, gọng gang trong chiếc áo đoan, mỉm cười, trả lời: — « Có hề chi mà cậu cứ phải nghĩ ngợi. Có cả bà Thượng nha lời và em Tuyết cũng đi nữa, con đừng cả ngoại xe. Thôi, ta đi về thẳng Huế thôi. Còn đồ đạc để tôi bảo người ta giữ lâu hòa về sau cho... »

Năm phút sau, một chiếc ô tô hôm kính lớn bầy chỗ ngồi, trên có ông Thượng, bà Thượng, cô Tuyết, cậu cử và hai ông bà thân sinh ra cậu cử, bon bon trên con đường nhựa, nhẹ nhàng lên dốc đèo Hải-vân... »

Đủ hai tuần lễ nay, ở Huế, ai ai cũng bán tán đến một đám cưới là, giữa một ông cử-nhân loại và một cô thiên kim tiểu thư, con một

cụ Thượng đương triều. Phần nhiều người làm tặc khen: — « Anh chàng tốt số làm sao! Vừa ở tấy về đã được cụ Thượng gọi gả con gái cho. Người đẹp, của nhiều. Bỏ vợ lại chức trong quyền cao, mấy chốc mà làm đến Quan lớn. »

Sự thực có thế. Cậu cử sau khi làm đề quan Thượng thì liền có nghị định bổ Tam phái ở một bộ kia.

cùng đi. Ông Thượng, bà Thượng thương con đề làm, nên sắm đủ cả bàn ghế, chiếu chần, cho đến đồ ăn thức uống. Hôm cậu cử từ biệt kinh thành, ông Thượng lại đặt một bữa tiệc lớn mời hết thầy bạn đồng liêu để tiễn con đề đi tri nhậm.

Tháng ngày qua... Bỗng một hôm bà Thượng nhận được thư của con gái.

thầy mẹ không chịu dò la kỹ lưỡng, vội mang con gả cho người ta, đến nay truyện đã vỡ lở, con chỉ còn một cách: cắt tóc nương náu cửa thiền, cho qua ngày đoạn tháng.

Con không thể chịu nổi sự nhục này. Vậy xin mời mẹ xuống phủ chơi ngay, cho con thưa mẹ nhiều truyện khác.

Tuyết

Đọc xong thư, bà Thượng ngỡ ngàng người. Bà hết linh cho mời ông Thượng về ngay để bà hỏi truyện.

— « Đây ông xem! Đã sáng sướng chưa? Ông chủ xứ Tourane mà đón nó nữa đi! Con mình xinh đẹp như tiên, mang gả ngay cho thằng Sở Khanh! Rõ khổ! Rõ nhục! Tôi bắt đền ông đấy! Ông làm thế nào cho con gái tôi khỏi liều mình thì làm... »

Trước cơn đố, sau tìm dần lại, nét mặt ông Thượng tỏ ra một vẻ tức giận, cảm hơn đến cực điểm. Ông nghiêm rang nói:

— « Hay là tôi tự cách tuột nó đi! Nó làm quan ở trong tay mình kia mà!... »

— « Cách nó à? Thế còn con Tuyết ông tính làm sao? Ông cách nó, nó dâm liễu, nó hành hạ con mình. Rồi miếng thể mìa mại, tôi còn mặt mũi nào trông thấy chúng bần nữa... »

Thưa mẹ,

Chiều chiều, trên cầu Tràng trên, thiên hạ được trông thấy một đôi thiếu niên sánh vai nhau đi hòng mặt. Ai nấy cũng rầm rộ khen: « Tốt đôi thực! Vợ chồng tiên! »

Nửa năm sau, từ chức tam phái, cậu cử nhờ bố vợ cất nhắc, đã được lên chức tri phủ, và bỏ đi một phủ lỵ kia cách Huế bốn mươi cây số.

Lẽ tất nhiên là cả hai vợ chồng

Viết cho mẹ bức thư này, lòng con tan nát. Thầy mẹ đã vô tình vùi dập đời con, trong khi tưởng gây cho con một nền hạnh-phúc hoàn toàn. Người mà thầy mẹ chiều đãi, âu yếm, coi như con đẻ, người ấy đã phụ bạc con như một đứa khốn nạn nhất ở thế gian này. Người ấy đã có vợ cả từ trước khi sang đây. Vậy mà

Sáng hôm sau, cũng chiếc ô tô hôm đi đón cậu cử ở Tourane, đưa ông Thượng, bà Thượng xuống Phủ chơi với con đề.

Cậu cử ân cần ra đón bố mẹ vợ vào chơi nhà trong.

Ông Thượng, bà Thượng chưa kịp mở miệng hỏi, ông phủ đã ung dung chỉ vào một người đàn bà đứng tuổi đang ngồi hút thuốc lá ở sắp giữa, giết thiệu:

— « Thưa thầy mẹ, đây là nhà con mới ở quê ra, chưa kịp vào Huế chào thầy mẹ. Kia mình, đứng đây chào thầy mẹ đi. Thầy mẹ đi ra em Tuyết đấy mà! »

Ông Thượng không thể nhìn được nữa:

— « Anh phủ! Thế ra anh chó má thật! Anh dám đánh lừa cả tôi! »

« Anh có vợ rồi mà anh dám nhận lời lấy con tôi. Anh không coi tôi ra gì hân. Anh phải biết cả chức tri phủ của anh ở trong tay tôi, tôi muốn đẹp nó đi lúc nào được lúc ấy. »

— « Vẫn ung dung, ông phủ... »

NGƯỜI ĐẸP Cần sửa ngay: da trắng, mịn, tươi, tóc dài, rậm tóc đen, lông và bạch kim, tóc rụng, tóc mọc, rụng lông, gàu, tổ độn lông mày, mi và mắt, nốt ruồi, hột cơm, giảm má, tàn nhang, trứng cá, sẹo, vết, sần, gầy, béo, môi son, răng trắng, thuốc móng tay, phấn, phấn, kem, brillantine, chỉ đỏ, nước hoa v.v... toàn hạng đặc biệt.

Xa giá trị kinh hoa giao ngàn rất lên. Hồi gì kèm tem trả lời

Thuốc trẻ lại **3\$00** một hộp

Biểu hiệu **CON HẸN (Oyster)**

Leçons gratuites de massage, maquillage, etc...
 Manières de beauté anglaises

Bán và chữa hời tại **AMI 28** phố hàng Than Hanoi
HÀIPHONG gửi bán tại **100** phố Bonna

XÃ GIAO

PHÉP XỬ THẾ (I)
XXII

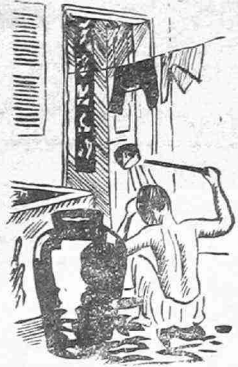
NHÀ CỬA

(Tiếp theo)

Phòng ngủ

Một người một giường! Nếu phòng lưu, mỗi giường ở một phòng riêng, hay một góc phòng có trang hoàng, có trần thiết. Nếu không kê song song như trong các nhà lưu trú của học sinh, như trong các nhà trường, nhưng hoa giờ cũng mỗi người một giường!

Nói rằng không đủ chỗ kê giường cho mỗi người, thì vô lý, vì trong khi ấy vẫn có chỗ để... tiếp khách! Một việc phụ, không cần máy. Hy sinh phòng khách để lấy chỗ ngủ

đá, không nên hy sinh phòng ngủ để lấy chỗ tiếp khách.

Và lại trong phòng ngủ, ta cũng có thể tiếp khách được, nếu ta thiếu phòng khách. Khi đó, ta phải thu xếp chỗ ngủ của ta cho gọn ghẽ, sạch mát, đừng để vương vãi những thứ có thể gọi trong óc người khách những hình ảnh bất nhã. Cái tủ gương kê ở cạnh giường là một lối bài trí của những phòng trọ, những nhà sầm! Một người lịch sự có nhà y, nên bày tủ gương ở chỗ tầm gọi, hay ở chỗ mức quán

áo. Nhưng không nên bày ra phòng khách.

II. Tắm gội — Tắm gội là một công việc rất cần. Phải có chỗ cách biệt để tắm, rửa mặt, chải chuốt, hay quần áo, v.v... Cách bày biện trong những chỗ đó là chỉ do ở hai điều: sạch mát và hợp vệ sinh. Trường không cần phải nói rõ ở đây khi có thể tìm thấy ở bất cứ quyền sách về sinh nở. Nhưng có một điều tối kỵ, là những đồ dùng trong nhà tắm, dù đẹp, dù qui đến đâu, cũng chỉ là đồ dùng, không nên chưng bày như những đồ cổ, đồ mỹ thuật.

III. Ăn — Về vấn đề phòng ăn, trong quyển « Le Nouveau Savoir-Vivre », nhà văn sĩ Paul Reboux có những lời bàn rất chi lý, rất chu đáo, xin trích dịch theo đây:

« Điều nên tránh, là cái phòng ăn cô lập, có tủ buffet lỏng cửa kính để cho người ta trông thấy bộ đồ bằng bạc ở trong.

«...Bát, đĩa, vốn phận sự là phải nằm ngửa, chứ không phải dựng đứng, nên dựng cheo lên tường. Tất cả đồ đạc dùng vào việc ăn, nên cất vào những tủ xếp chừa đồ.

« Làm cho phòng ăn tĩnh vi, sạch sẽ, vui vẻ, thân mật, êm ái không phải vì có thềm giặt, màn chạng, nhưng vì ghế có đệm êm, bàn có khăn phủ êm.

« Nên tránh sự đông bàn ăn bằng đá hoa, làm cho tay mình và đĩa ăn đều giá lạnh, mặc dầu đã có những khăn bàn nhỏ. Bàn đá hoa là một thứ đồ sang. Đá sang thì phải sang cho đến cực. Bàn đá chỉ có thể dùng được khi nào mình có một bộ bàn ăn lén tới một nhiệt độ để chịu. Đó là sự *comfort* cực điểm. Người La-mã xưa đã hiểu thế mà nay ta quên đi.

« Nếu ta hơi sánh, hơi cầu kỳ, và có rất nhiều của, thì ta lát gạch phòng ăn của ta, và cho chạy một giòng nước nóng để sưởi cho gạch đủ lạnh.

(Còn nữa)

(1) Xem N. X. từ số 16

Một đời hoạt động

NHÀ văn sĩ trẻ danh Makhov Gorki, người nước Nga, xưa ta thế mới rồi, thật là một người tra hoạt động. Được nổi tiếng về những tác phẩm có giá trị của ông, ông vẫn không quên những cái nghề làm thường ông làm ngày trước. Đây là một tờ giấy ông đã trao cho một nhà xuất bản:

Năm 1878, tôi học ở nhà một người thợ giấy.

Năm 1879, tôi học việc một nhà hội họa.

Năm 1880, tôi làm phụ bếp ở một chiếc tàu chạy biển.

Năm 1884, tôi bán hàng cho nhà buôn ăn hóa hàng.

Năm 1885, tôi làm thợ làm bánh.

Năm 1886, tôi làm kép hát phụ ở một gánh hát rong.

Năm 1887, tôi bán táo ở ngoài phố.

Năm 1888, tôi muốn tự-tử.

Năm 1890, tôi làm người biên chép giấy má cho một trạng sư.

Năm 1891, tôi đi bộ vòng quanh nước Nga.

Năm 1892, tôi cho xuất bản quyển truyện đầu tiên.

Rồi từ đấy, ông cứ viết mãi, cho đến khi thành một nhà văn rất có tài của thế giới.

(Theo Almanach national)
Trần-vân-Hồi

Khi nào mới đem thể-thao ra bắt buộc dân chúng phải luyện tập

BÊN Đức, hội thể dục và các hội khác của bọn thanh niên trong nước đều bắt buộc phải tập luyện thể-thao. Sự đó đã thấy có rất nhiều kết quả mỹ mãn.

Ở Berlin từ năm 1924, trong các trường học có đặt ra một thứ « siche » để ghi chiều cao lớn và sức nặng của học trò từ sáu đến bảy tuổi khi mới xin vào học.

Đến khi chúng nó được mười ba, hay mười bốn tuổi lại đem ra cân đo như thế nữa.

Thần ấy, lấy số cao trung bình của trẻ con sáu tuổi là 108cm7. Nhưng ngày nay số học trò nhận vào phải cao 113cm9.

Đến mười bốn tuổi đem ra đo lại thấy chúng nó lớn một cách lạ lùng. Chúng nó cao 146cm3 đến 152cm7; cân được 38kg9 đến 42kg7.

Từ năm 1924 đến 1935, các chứng bệnh con trẻ trong trường thấy giảm xuống 30%.

Thật là một bài học hay, chúng ta cần nên bắt chước để luyện tập cho con trẻ. Thế dục có thể thay đổi hẳn được một giống người dương yếu hóa mạnh.

(Miroir du Monde)

CON DƯƠNG HẠNH PHÚC

Có ích và có biệt tài

(Utilité et excellence)
(Tiếp theo)

HAI trăm năm trước, một chàng thanh niên Pháp giòng quý tộc, họ làm danh với người thợ rèn trong làng; công việc chế tạo ống dẫn dầu tuyền sáo. Về sau, trốn tránh loạn cách mệnh năm 1789, chàng lặn lội ở Bắc. Hai bàn tay trắng chàng bèn mở một xưởng nhỏ làm danh, rồi thành một xưởng lớn; vài năm sau, chàng trở về nước với một sản nghiệp to lớn. Con có gì có ích hơn là danh nữa...?

Mỗi trường huấn luyện trẻ phải trông nom giáo dục tính thần và dạy tập thực hành cùng một lúc. Giáo dục tính thần phải kèm theo cái học thực tế - sự nghèo khổ, tình xấu xa và tội ác sẽ dần mất.

Không bao giờ nên làm một « nghệ xấu xa », nghĩa là một nghề nào lợi dụng tính xấu của người đồng loại mà kiếm tiền; nếu ta có khiếu riêng để thành nghệ sĩ, nên phát triển những khiếu đó, nhưng đừng dùng nghệ thuật của ta vào những việc bẩn thỉu.

Ta phải cố sức thành người có ích đã, rồi hãy nghĩ đến tiền kiếm được. Một việc có ích không bao giờ phí; mỗi người sẽ được đền công theo công nghiệp của mình. Những nhà bác học, những nhà tìm tòi, sáng chế, những nghệ sĩ, thì si cấm cũi làm việc cho người đời được hưởng công việc tốt đẹp của họ, cho thế giới đỡ khổ và giàu thêm, mà xuất đời sống một cách làm thường hay khổ sở; sự bất công đó là do ở tâm lòng cao thượng của họ không ham đến tiền của, không thiếu sự sung sướng vật chất.

Chín mươi chín phần trăm, người nào biết nghĩ ích cho đời, cho đời hưởng sự ích lợi của công việc mình, chắc chắn sẽ được trả công.

Khi đã tìm thấy một cách trở nên có ích, ta phải kiên tâm bền chí mà làm việc; nếu ta không được đền công ngay, ta cứ vững lòng, dần dần ta sẽ lợi được c'nh giàu có. Bao giờ những việc có ích cũng là nguồn lợi của ta.

Muốn sự có ích được tuyệt vời, phải có biệt tài; biệt tài sinh ra ở lòng chuyên tâm mỗi ngày một hoàn bị hơn. Không ai để ra đã có kỹ thuật, nhưng mỗi người sinh ra ở đời đã có sẵn những bản năng có thể phát triển bằng sự lao cần cho đến thành biệt tài.

Ta nên tự hỏi: làm việc gì để có thể có ích cho đời?... Làm thế nào cho đến được mục đích ấy?... Làm cái cách gì để mỗi ngày làm hơn lên?... Ta thoang thả mà giải quyết những câu hỏi đó, óc vẫn bình tĩnh, rồi dần dần sự có ích sẽ càng tăng và tiền kiếm được càng nhiều.

(theo V. Pauchet)

TÌNH YÊU

Một người đàn-bà mà không được chồng yêu, nhân-tình trọng phải nên tự xét xem khuyết điểm vì đâu?

Có phải là người đàn bà ấy chưa biết khiêu vũ chẳng?

J. JODD khiêu-vũ-sư 12 phố Nguyễn-Trãi (cạnh bãi hàng Da)
HANOI

NGƯỜI ĐÀN BÀ NÀO CŨNG TẬP THỂ THAO ĐƯỢC

Một phép tập luyện rất ích lợi và giản tiện

Ngày nay xin hiến các bạn phụ nữ ít thì thời giờ những phép luyện tập giản dị dưới đây, rút gọn ngay trong công việc thường ngày của phụ nữ.

Dọn dẹp, quét tước, giặt dĩa... bằng ấy công việc của người đàn bà đều có thể lợi dụng làm thành phép vận động có ích được. miễn là khi làm lụng những công việc đó, ta để ý một chút, ta nghĩ đến cách sửa chữa cho thích hợp với phép vận động và đến cái ích lợi của sự vận động ấy.

Các bạn sẽ thấy rằng, không mất thì giờ, cũng không phải khe khắt theo một bài tập riêng trong một buổi, mà vẫn hưởng được sự khỏe mạnh và dẻo dai của thân thể chẳng kém gì tập thể thao theo cách bài.

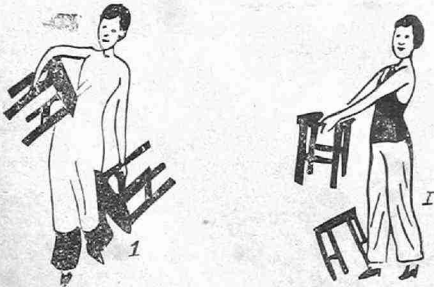
Đấy, ta hãy chú ý đến mấy việc thường nhật.

1) Khuân dọn bàn ghế

TRONG một ngày thế nào mà chúng có dịp mang cái ghế hoặc chiếc cái bàn con?

Vậy khi mang ghế, ta chớ nên xách

nó bên tay, tì nó vào một cạnh sườn, vì bao giờ, ta cũng có thói quen tì những đồ nặng mà ta mang vào cạnh sườn bên phải: như thế nhiều lần có thể làm lệch người đi. Ta cứ cầm hai phép ghế mà nâng hẳn

Hình 1 và 1. — Khuân ghế như cách này (hình bên trái) vừa khó nhọc vừa dễ thương người. Cũng một công, việc ấy làm theo hình bên phải, khiến cho gán thịt nở mà nết cong trên người vẫn đều hòa.

gọn, thân hơi ngã về đằng sau, trong lúc ấy thể rất dài và đều hòa. Cứ chỉ này thay được phép tập nâng tạ hay kéo giầy. Bất cứ lúc nào phải khuôn dọn, ta cũng nên nghĩ cách lợi dụng vào sự tập luyện.

II.) Là quần áo

Trong gia đình ta, nhiều người cũng đã biết giặt lấy và là (ủ) lấy ở nhà để đỡ lộn, vậy là quần áo cũng có thể gọi là một môn thể thao. Nhưng phải biết lợi dụng công việc này cho khôn khéo.

Nếu mình cúi hay ngã lệch người đi như hình vẽ số 2, thì lưng mình chống lại mặt, mà mỗi một cách vò ích: lại thể không được dễ dàng.

Vậy nên cứ cái bàn gỗ cho thắm thắp vào làm với ngang hông để có thể đứng thẳng người mà tay đưa bàn là trên vai được tiện. Trong lúc đó thì thử cho đầu và chân ý đến cách đứng cho hai chân.

Phần nhiều không mấy người chú ý đến cách đứng. Khi phải đứng lâu để

làm một việc gì thì không chịu đứng đều, nghĩa là cả sức nặng thu lại để ứ lên một chân.

Không những ta nên đứng thẳng, ta lại còn đứng cho nhẹ nhàng, mềm mại trong lúc làm việc, để cho đáng điệu của ta quen đi, dần dần lên.

III.) Xếp bát, chén

Khi xếp bát, chén vào trên khay vào ngăn tủ thấp, ta không nên gõ lưng; cúi như hình vẽ số 3.

Lúc xếp dọn, ta nên ngồi hẳn xuống.

Hình 3 và III. — Hình bên trái đúng người rất đáng tránh, làm cho khó thở, mà các thứ thứ vẫn đi một cách vô ích. Hình bên phải: đúng người thẳng băng, chân tay đều dang và dần dần.

đôi gập lại, giữ cho người thẳng, chân hơi kiễng, gót gán chạm tới móng. Đó là cách tốt nhất để cho bắp thịt chân và bắp thịt bụng nó đều mà không xô quá. Cứ thế, xếp xong một chồng bát, đĩa là ta đã làm được một bài thể thao hữu ích mà nhẹ nhàng.

Các bạn cứ để ý xem: thứ công việc vất vả kia, nếu các bạn chú tâm, sẽ trở nên có ích và vui thú cũng chẳng kém gì cách tập thể thao luyện có phương pháp.

C. D.

dịch theo báo Journal de la Femme

CÁC bà là người trang điểm dòn dàng khi lĩnh thức, cũng nên giữ gìn dáng điệu trong lúc thân hình nằm nghỉ ngơi. Ta nên xin đẹp dáng yếu cả trong lúc ta ngủ. Người đàn bà phải biết cách ngủ cho khéo, biết khéo đi, đứng, đi, đứng và cũng phải biết thức cho khéo nữa.

Lúc đi ngủ, đầu tóc phải xù xoài, đừng vẫn chặt hoặc buộc khăn, gài cặp; như thế giữ cho tóc khỏi rối thê, nhưng như thế cũng làm cho ta dễ nhức đầu. Đừng bôi những thứ kem nuôi da có những mùi khiến trong giấc ngủ ta hay gặp những mộng dữ.

Trước khi nhắm mắt, ta hít thở cho thục dài. Bàn tay bước mở ra, gãi cái, bóp thịt để cho « nở ra ». Ta phải để cho giấc ngủ đến ôm ấp lấy mình, đừng chống cứng, toàn thân mềm mại phò trong tay giấc ngủ như phò trong tay một người khỏe mạnh ốm bề ta để được qua một giấc ngủ trong tư thế thoải mái.

Trong cái thời giờ mà ta còn thức, ta chỉ nên nghĩ đến những điều vui. Lúc ban ngày hôm đó làm gì chúng có một truyền làm cho mình bằng lòng? Một câu ngợi khen, một cuộc

hội hợp vui, một cum hoa đẹp trong nhà hay một vài điều chi đã chiều lòng ta, tuy nhỏ nhỏ như: Ta nên tưởng đến điều đó, miệng mỉm cười. Người đàn bà nào trước khi ngủ hay toàn tâm đến việc hôm sau là người ngủ không yên, và hay có những cử chỉ mê sảng.

Nên ngủ trong bóng tối hẳn; ánh đèn sáng có ảnh hưởng không tốt cho sự nghỉ ngơi của tâm thần.

Chỗ nằm ngủ nên giải toàn đồ trắng, khăn giũng, áo chân bằng vải vóc nhuộm màu hồng, làm hay xanh chớ nên dùng, vừa không sạch lại vừa làm giảm mặt về đẹp của ta.

Người đàn bà ngủ là một công việc khá ử. Cho cả đến những người ngủ yên, khi đôi mắt đã nhắm, thần trí đã chìm vào cõi vô giác, cũng thành ra một người bị nhức, kiến cho người đứng trong phút chốc.

Nếu có đôi mắt nhắm chủ nào mình ra khỏi cái giấc ngủ êm dịu thì mình đừng nên mở mắt ra vội, sẽ « ăm-ừ » mấy tiếng đũa đĩa mà chân đi. Rồi bỗng nhìn thấy người vào đôi mắt đã làm mình thức tỉnh.

...những nững nhữ khôn khều đó, sẽ cho
...bắt chừ trong đôi mắt kia những
...mang đư gém bần kloàn mà biết
...nhiều người đàn ông, hoặc v
...đào, hoặc vì giữ gìn, chỉ dám
...động táng người đàn bà khi
...ngủ.

Cô Duyên
(dịch theo báo Lu)

MỘT BẢN

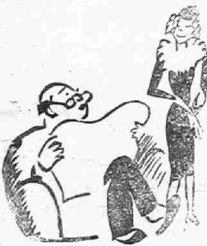
CHƯƠNG TRÌNH TRĂM NĂM
CỦA NHỮNG
NHA BẠC HỌC

GIAO SƯ Thynall Franck ở Pennsylvania vừa mới công bố lên một chương trình thực hành trong trăm năm khiến các nhà khoa học phải chú ý.

Chương trình ấy có mười điều cốt yếu như đây:

- 1) Làm cho nhân loại sống trung bình được trau dồi.
- 2) Chăm cho chóng các ung độc và những chứng bệnh hóa liễu, như xương.
- 3) Làm cho người ta giảm được những sự đau đớn.
- 4) Thực hành cuộc du lịch vòng quanh thế giới chỉ trong 24 giờ đồng hồ.
- 5) Truyền và tuyến-diện được hoàn hảo.
- 6) Chế ra những cái máy truyền thanh và thu thanh của vô tuyến điện và cái máy truyền ảnh điện không được lớn quá một chiếc đồng hồ.
- 7) Cuộc du lịch lên cung trăng bằng máy, bắt từ quả đất này đến quả đất khác.
- 8) Chế các món ăn có những chất hóa học.
- 9) Giữ cho nhan sắc phụ nữ đẹp mãi đến ngày già.
- 10) Chiếu một cái phim nổi và có các màu trông như thật.
- 11) Sáng chế ra các thứ thuốc hút vào máy có khói lạc hẳn nhiên không hại đến tinh thần.

(A. Z. Est Budapest)
Dịch theo báo Lu

NGÀY NGHỈ HÀNG TUẦN
CỦA NHỮNG NGƯỜI
THIỆU PHỤ CÓ CHỒNG

NGÀY 17 tháng 11 vừa rồi, ông Cecil Clark linh mục nhà thờ Saint Gabriel ở Anh, đứng ra mở một ngày hội hợp của « Hội những người có chồng ». Để bênh vực quyền lợi cho đàn bà, nhà linh mục ấy xin cho những người đàn bà có chồng trong một tuần

CÁCH
NGỒN
ĐÀN
BÀ

— MỘT số đàn bà, càng về già ăn nói càng có duyên; các bà ấy có ý cho người ta chú ý nghe lời nói của mình để người ta khỏi chú ý đến nhan sắc mình.

(Jacob)

— ĐÀN ông là cái dẫu, còn đàn bà là quả tim của nhân loại.

(La Rochefoucault)

— NGƯỜI đàn bà suy tính bằng tâm lòng mình và ít hay lắm hơn đàn ông suy tính bằng trí não.

(H. de Mescure)

— HAI vợ chồng không thể nào sống hòa thuận với nhau nếu họ không nhận những nhau tí gì.

(Mme De Moheville)

— NGƯỜI đàn bà chỉ có sức mạnh khi nào dùng sự yếu đuối của mình làm khí giới.

(Mme De Effard)

lẽ được một ngày đi chơi!
Có hàng nghìn người xin vào hội của ông linh mục Clark.
Bữa họp ấy người ta sẽ thảo một cái chương trình rất tỉ mỉ để đòi sự tự do của những người có chồng.
Những người đàn ông có quyền muốn đi cao lầu, đi khách sạn lúc nào cũng được, được linh mục muốn rằng người đàn bà có chồng cũng được đi như thế một lần!

(Paris Soir)

MỘT BẢN ĐIỀU TRA...

Trước khi lấy vợ
lấy chồng ở Đức

Xem đây ta sẽ biết người Đức cần trong trong việc hôn nhân là thế nào.
Đây là một bản kê những câu hỏi về sức khỏe, về lai lịch và về nhân phẩm một người trước khi lấy vợ hay lấy chồng ở Đức.

Một bức ảnh trông thẳng.
Một bức ảnh trông nghiêng.
Ngày — Tên họ, chỗ ở — Số phố nời.

1) Giấy chứng nhận của thầy thuốc.

Tên người thầy thuốc.
Tên, tuổi và nơi sinh của người sắp lấy vợ.
Lời khai của người sắp lấy vợ.
Lời khai của người cha.
Lời khai của người mẹ.
Thầy thuốc có nhận đã quen biết qua người sắp lấy vợ, và tại sao lại biết?

2) Lai lịch người sắp lấy vợ lấy chồng.

Nơi sinh.
Lên mấy biết đi?
Lên mấy biết nói?
Đêm ngủ có hay đi đấm không?
Có hay bị chuột rút?
Ngày còn bé mắc những bệnh gì?
Sau này mắc những bệnh gì?
Lơ lợng và sức nở nang của thân thể.

Độ lực của tinh thần (có chấm chỉ đi học không? Chuyên về nghề nghiệp gì? Bị oan phạm lần nào chưa?)
Đi học có bị hai năm ở một lớp không?
Tinh hạnh.

Biết tài có những gì?
Lúc đây thì có những điều gì thay đổi?
Xem xét về sự « sức dục » của người sắp lấy vợ thấy những điều gì? (Đàn bà thì hỏi về sự hành kinh, lúc thai nghén, lúc sinh đẻ, hoặc có truy thai lần nào không?)

Thích uống rượu, thích hút thuốc không?
Địa vị trong xã hội.
Có dấu tích gì để phân biệt người Đức hay người khác giống không?
Máu da thế nào?
Màu da có gì khác lạ không?
Xương sống thế nào?

Bộ xương ngược?
Số và một.
Cường hơng.
Độ phân tiêu hóa.
Có hay buồn nôn không?
Bộ phận sinh dục.
Thụ thai khó hay dễ?
Sinh nở khó hay dễ?
Nước tiểu.
Trong nước tiểu có chất trắng hay có nước đường?
Thử máu theo phương pháp bác-sĩ Wassermann.

3) Lời quyết nghị của thầy thuốc.

Việc hôn nhân được hay không được?
Việc hôn nhân ấy phải hoãn lại hay không?
Điều quan hệ:
Dù sự có thể thụ thai chưa biết được chắc chắn, dù bên cũng có thể lấy nhau được.

TÂM LÝ

MỘT hôm, người ta thấy ở trong đầu các tờ báo ra hằng ngày ở New York (Mỹ) có một hàng chữ in to:

« Độc giả mang lại cho tôi một đồng.
Kỳ tên: X...phố Y...số 36.
Hôm sau, cũng trên tờ báo ấy, cũng có chữ ấy lại thấy:
« Độc giả còn có thể mang đến từ hôm nay cho đến ngày mai là hết hạn ».

Đến ngày hôm sau nữa, người ta lại thấy:
« Nếu hôm nay không mang lại, ngày mai thì muộn quá rồi ».

Một phóng viên của nhà báo no tò mò tìm đến số nhà ấy thì chỉ gặp một cô thư ký. Cô ấy nhận rằng chính tay cô thu các tiền của độc giả mang lại cho M. X..., nhưng tuyệt nhiên cô không nói vì lẽ gì cả.

Rất lấy làm lạ, nhà báo no hết sức điều tra sau mới biết rằng M. X...no là một tay tại mặt ở New York. Sở dĩ M. X. làm như thế là vì có đánh cuộc với một người bạn rằng:

« Tôi có thể báo các độc giả của các báo mỗi người mang lại cho tôi một đồng mà không biết mục đích để làm gì ».

Lẽ tất nhiên là M. X...được cuộc, vì tính ra ông ta nhận được 1.200 đồng.

Hôm sau, ông X...lại hoãn lại số tiền ấy cho các độc giả...hào tâm.
(Alm. Vermot)

HOTEL DE LA PAIX — HANOI

Entièrement Remis Neuf
Salle de Café Moderne — Billards
Fraîche et agréable
Au centre de la Ville et des affaires

Sa cuisine est réputée la meilleure de Hanoi
Le Restaurant de la Paix est le rendez-vous de la bourgeoisie annamite, à qui le meilleur accueil est toujours réservé.

Repas soignés à	1p.20
Chambres: R.P Bert à partir de	1p.50
Pension table au mois à partir de	35p.00
Chambre et Pension — id —	60p.00

Salle Grill-Room — Salons Particuliers
Diners — Fins sur Commande
Téléphone n° 48

CHARLES GUILLOT — Propriétaire - Gérant

MỘT THỨ ĐỒ ĂN HOÀN TOÀN

Sự dùng đậu nành — một thứ đồ ăn rất được những thầy thuốc và những người ưa vệ-sinh đời nay ưa chuộng — không phải là mới. Từ năm nghìn năm về trước, những người phương Đông đã giồng thứ rau đó để làm thực-phẩm. Ở đảo Java, ở Tàu, ở Nhật người ta coi đậu nành như là một thực-phẩm chính ở trong nước. Phần đông những dân các xứ ấy đã thay sữa và thịt bằng đậu nành mà không biết, vì đậu nành là một thứ đồ ăn rất hoàn toàn.

Đậu nành có một giá-trị về thực-phẩm rất cao là vì có nhiều chất bột. Bột đậu nành có hai mươi phần trăm chất mỡ, bốn mươi hai phần trăm chất lỏng trắng trong, cùng là những chất có thể tan ở trong nước, chất lân (phosphore), và những sinh-tố (vitamines).

Bem so sánh với thịt, đậu nành có nhiều chất kim và chất lân-toan (acide phosphorique) hơn bốn lần. Một cái thí-dụ: 125 grammes đậu nành bằng 250 grammes thịt bò, 4 lít sữa hay là bằng 9 quả trứng!

Người ta vừa tìm thấy cách chế được một thứ bột đậu nành đặt tên là « Soja-Soyolk ». Cách chế đó không thuộc về hóa-học; thứ bột đó hình-vị dễ chịu hơn, không bao giờ thối và trừ được rất lâu.

Thứ bột đó giữ đủ những tinh-chất của đậu nành và những sinh-tố của nó.

Những trẻ con rất ưa thứ bột đó. Sở nuôi trẻ ở Anh, Hà-lan và Mỹ dùng rất nhiều bột đó. Thành phố Amsterdam nuôi chín nghìn đứa trẻ bằng thứ bột đó trong những bữa cơm hằng ngày.

Gần đây, trong những viện nuôi trẻ, những nhà thương cũng là những bệnh-viện ở thành phố Paris người ta đã dùng thứ bột đó.

Kỹ-nghệ dùng thứ bột Soja-Soyolk để làm bánh biscuit, làm bánh chocolate ăn sáng. Người ta đã chế ra nhiều thứ bột bằng đậu nành như là « Soja-Cao ». Bữa sáng dùng thức đó rất tốt vì nó thật hoàn toàn, có đủ sữa, thịt và trứng.

Bột đậu nành là một thứ đồ ăn rất có nhiều chất đạm. Giá trị giá

Liờm lặt

ĐI 40 CÂY SỐ MỘT NGÀY

Bác sĩ Joseph Lelyveld, giám đốc nghiên cứu của hội « association nationale Americaine des Chiropraditer » vừa mới tìm ra được những cái kết quả khoa học rất kỳ lạ.

Ông bảo cho chúng ta biết rằng những người đàn bà chỉ đi dọn dẹp trong nhà đều là những người đi nhiều nhất. Họ đi được năm nghìn cây số trong một năm, đấy là chỉ tính số đi lại trong nhà mà thôi.

Những người đi trung bình mỗi ngày ít lắm cũng là 14 cây số.

Một cô nữ học sinh chỉ đi nội trong sân trường và trong trường mỗi ngày cũng đến 48 cây số, còn một sinh viên nghiệp vụ làm thí đi được 25 cây.

Những người đàn bà buôn bán chạy trong thành phố đi trung bình đến 22 cây số.

Một người nông phu phải cấy ruộng mỗi ngày đi đến 12 cây.

Còn một ông đốc tờ hay đi khám bệnh thì cũng chỉ đi được 33 cây số thôi.

Anh phát thư mỗi ngày đi đến 37 cây số.

(Paris Soir)

TRÍ KHÔN NGOAN CỦA ÔNG THOMAS EDISON

NHÀ thông thái Thomas Edison sáng chế ra nhiều máy móc lớn lao, nhưng ông chẳng hề khinh rẻ những cái thường. Ông chế ra những cái máy con con tên gọi là «...»

Một hôm, ông bạn của ông đến chơi. Chào hỏi nhau xong, người bạn nói rằng: « Gớm! cái cửa nhà bác sao mà quý hóa thế! Phải sức cao thế mới mở được...»

Ông Thomas Edison tươi cười đáp rằng: «...»

«...» Ông liền dẫn người bạn đến cái cửa, chỉ cho biết ở trên cánh cửa có một cái máy con và có sợi giây thép dài ăn thông

lại rẽ, để được lâu nên có nhiều người thích thức đó hơn thịt.

Đậu nành là một thứ đồ ăn uống dễ thay thế khi ta muốn phòng bệnh hay chữa bệnh (Aliment végétarien). Về cái tinh chất đó, đậu nành là một của giới phủ cho chúng ta. Thực vậy, người ta chưa thấy một cây nào có lông trắng trắng giống bột như chất đó lấy ở các súc-vật ra, mà giá lại rẻ về cùng.

(Còn kỳ sau)

Bác-sĩ W. Noordo
(La santé familiale)

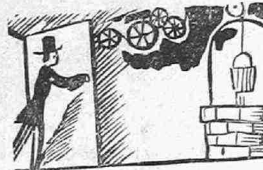
tướng Hiệu lệnh của trường là « mỗi tuần mỗi công việc ».

Điều cốt yếu của bản chương trình nhà trường là « ai cũng thọ trăm tuổi ». Vì vậy có một bà 98 tuổi khi xin biên tên vào sổ cũng một hôm với con trai là Johnny, 75 tuổi, đã nói rằng từ nay mới bắt đầu biết việc đời!

(Journal of education, Oklahoma)

ĐỀ MÔNG TAY DÀI

BÊN Tàu, ở tỉnh Soochow có hàng trăm người vừa đàn ông, đàn bà chỉ sống thanh nhàn không làm việc gì cả. Cái nghề sống của họ là chỉ nuôi móng tay cho thật dài. Khi móng tay đã dài được chín phần tây, người ta lại cắt đứt đem bán cho các hiệu thuốc.

ra vườn rau và nói rằng:

« Mỗi khi có khách đến chơi, người ấy đã kéo họ tới 100 hay 150 litres nước tùy theo người ấy đẩy cửa mạnh hay nhẹ.

Đấy cũng là sự lạ còn con bác nữa.

Người bạn ra đồng thích chỉ vẽ chụm lá phải.

Nguyễn-thị-Khuê
phóng dịch ở A. J. S.

TRƯỜNG HỌC CỦA NHỮNG NGƯỜI TRĂM TUỔI

O'OKLAHOMA CITY có một cái trường học để riêng cho những người già, ở đây người ta chỉ nhận những học trò đàn ông và đàn bà từ 70 tuổi trở lên.

Số học trò đến xin học được 900 người. Cậu học trò lớn nhất đã 101 tuổi và có nữ học sinh trường trắng được 102 tuổi.

Bốn chục người học trò quá 90 tuổi và 300 học trò hơn 80 tuổi.

Trường này lập ra để cho những người có tuổi vừa học vừa vui chơi.

Những « học sinh » ấy học, nó nghịch với nhau và đi xem hát để nhận thấy đời mình không đến nỗi đã bỏ đi như họ vẫn

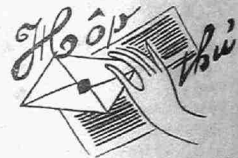

Đã mấy trăm năm nay rồi, ở Tàu họ vẫn dùng móng tay để làm thuốc chữa bệnh yết hầu.

Nhưng những thứ móng tay dùng làm thuốc phải là thứ móng tay tốt hào quang và không có vết tích gì cả.

Ở Soochow đã nổi tiếng là có móng tay sạch sẽ và tốt nhất.

(Tokio Nichi-Nichi)

Ông T. Hào — Đẹp nhưng tiếc không dùng làm gì được.

Xin nhắc lại các bạn đọc biết: 1. Những bài dịch quá dài tòa báo phải biên rõ dịch ở đâu, ở báo nào hay sách nào.

Nếu các bạn không muốn dịch, có thể gửi bản nguyên văn đến cũng được.

2. Những bài gửi đến, đăng hay không các bạn xem báo sẽ biết, tòa báo không thể trả lời riêng cho từng người được. Bởi vì nếu chúng tôi làm thế thì phải dùng đến mấy cột báo.

Mùa rét năm nay

Hai thứ hàng may complet rất đẹp
mép có chữ thêu

AVIATEX - VEDETTE

các hàng may pardessus hay raglan

TWARDEN - MONTAGNAC - SHETLAND

Các ngôi lịch sự, sành may mới điều yếu dùng các hàng kể trên. Xin hỏi ở thợ may của ngài, các hàng ấy để so sánh tốt đẹp và giá phải chăng của nó

TAN MY

Marchand de tissus
3, Place Négrier — HANOI

BỀ DI TỚI VIỆC THÀNH LẬP HỘI
BÀI TRỪ NHỮNG NHÀ « HANG TÔI »

ANH-SANG

Ý KIẾN CỦA ĐỘC GIẢ

Của ông nghị Phạm-Tá

ĐỀ dân quê được lấy sống làm vui. Mỗi khi ta có dịp về quê, đi qua những túp lều tranh, những ao, giếng nước ăn cạnh chuồng lợn thì ai cũng phì cười cho cách sinh hoạt của dân quê ta. Một mớ rau không rửa có khi còn sạch hơn là rửa vào những nước ao tù, cạnh những rãnh nhỏ bên. Đa số người mình là ở nhà quê, mà cách ăn, cách ở như ta thường thấy, nói rằng người mình không u mê, tối tăm sao được? Xem chớp bóng thấy mèo, chó các nước có khi được ăn, ở, nâng niu hơn người mình.

Về việc tìm cách để dân quê ta « lấy sống làm vui » đôi chút, chúng tôi vẫn muốn mà không nghĩ được cách nào để đi tới. Nay thấy NGÀY NAY đang công việc của ANH SANG định làm thì lấy làm há hăm, thật là giải vào chỗ ngứa của đa số anh em thiếu niên. Ước ao anh em, chị em đồng chí cho ngày NGÀY NAY biết chỗ ở, để hôm nào ta họp nhau bàn cách hành động. Ngay như ở Pháp, Anh, Mỹ, những việc ích chung thường là ý của dân, rồi dân tìm cách thực hành lấy, chính phủ chỉ đỡ thêm ngoài. Cả chính phủ, cả dân cùng làm thì nước mới chóng khá; vậy nước ta cũng nên theo gương đó, không nên cái gì cũng nhờ nhà nước cả. Ý kiến hay, ta cứ tìm cách thực hành, đỡ việc cho nhà nước, để nhà nước lo tính việc khác.

Những nhà « hang chuột » tối tăm, bẩn thỉu là chỗ sinh ra trẻ bụm ông, mắt toét, sau nhớn lên thành người ốm, yếu, gầy, còm, chỉ định làm mỗi cho thân lao và quan ôn tuyên linh khi có bệnh truyền nhiễm. Công việc của « Anh Sáng » là công việc chung cả người trong nước, ta nên làm, ta phải làm mà làm ngay. Có người nói: cái đó hay, nhưng dân cần ăn đã; xin vàng là phải, nhưng ai lo được phần nào thì cứ lo.

Như đã nói trước, chúng tôi đề riêng một trang này để những bạn nào nhiệt thành với vấn đề nhà cửa có chỗ lên tiếng và trao đổi ý kiến. Chúng tôi có gửi giấy hỏi riêng nhiều người và gửi thư nhờ các bạn ở bên Pháp và ở ngoài quốc xem xét những công cuộc đã thực hành ở những nước đó.

Rất có nhiều người viết giấy về tỏ ý muốn vào hội sau này.

người lo về việc « nhà ở », cứ lo hàng, rồi sẽ có một cô danh ca ăn » cứ tìm cách thực hành; nếu cùng đợi nhau thì bao giờ thực hành được một việc.

Nay ta có thể làm ngay một cái nhà mẫu ở ngoài châu thành Hà nội, giá độ mấy trăm đồng. Với gạch, gỗ cùng các vật liệu, xin mỗi nơi một ít, thiếu đâu hát một tối lấy tiền mua. Khi được một cái nhà mẫu, mang đánh số. Thí dụ: cái nhà đánh giá 300p.00, bán 3.000 vé Op.10. Tiền 300p.00 bán về kia lại làm cái nhà thứ hai, rồi lại mang đánh số; cứ thế, chả bao lâu có nhiều nhà mẫu ở các nơi để cổ động việc bài trừ « hang chuột »; ta có thể giúp cho nhiều gia-đình nghèo có nhà ở sạch sẽ.

Một ý thứ hai để lấy tiền làm nhà, là một buổi hội họp các nhà văn và các tài tử. Ai cũng biết ông A... hay về thơ mới, ông B... về trào phúng, ông C... về dân, ông D... về nhĩ, v. v... mà ít ai biết mặt các ông. Ta kiếm một nơi rộng rãi, mời các ông ra mắt bà con, các ông lại cho nghe một bài văn các ông mới làm; nếu ông giọng xấu, xin các ông cứ

ngồi đấy cho khách biết mặt nhà hàng, rồi sẽ có một cô danh ca đọc văn hộ ông. Ông hay về âm nhạc? — « bản đàn xin dạo một bài » cho chúng tôi nghe. Thật là một buổi mua vui, tao nhã mà giúp ích cho quỹ ANH SANG. Văn sĩ nào cho sách, ANH SANG xin nhận rồi bán ngay tới đó, ai mua sẽ có chữ ký của soạn giả.

Hanoi là chỗ đỡ hội, ăn chơi, cách làm tiền cho các công việc ích chung không khó. Hiện ta có nhiều hội lo việc gìn giữ những năm xương khô cho vong linh được sung sướng, ta có nên mau có nhiều hội lo cho thân xác đỡ nổi đau khổ khi còn phải kéo cây trên mặt đất không? Có, có, chắc nhiều anh em cũng nói rằng có, có, vậy xin anh em cùng góp sức nhau lại và làm đi.

Phạm Tá

L. T. S. — Ý kiến làm một nhà mẫu mang đánh số thực là một ý kiến rất hay và dễ thực hành.

Có lẽ đó là công việc mà hội Anh Sáng có thể làm trước nhất, ngay từ khi quỹ hội chưa được rồi rào.

Về việc nhóm một buổi hội họp các nghệ sĩ, chúng tôi xin giúp sách của Đời Nay.

Ông Phạm-Tá sau này sẽ là một người giúp hội được nhiều ý kiến hay về cách « làm tiền » việc cần nhất khi hội thành lập.

Của ông Nguyễn-hữu-Thăng

Nếu hội không chế tài hèn sức mọn thì chúng tôi xin giúp hội về Installations de l'éclairage électrique (projets et réalisations pratiques).

Chúc hội chóng thành lập.

Nguyễn-hữu-Thăng

L. T. S. — Hội « Anh Sáng » lại có được ngay người giúp về việc « Anh Sáng », Có thể thực hành ở các khu nhà lớn ở gần tỉnh và ở gần đường dẫn điện. »

Của dân thợ

Cái sáng kiến của các ông về hội Anh Sáng đã mang đến cho anh em thợ thuyền chúng tôi một môi hy vọng lớn. Vì, thật cái tình cảm của chúng tôi còn nhiều khi khổ hơn anh em ở nhà quê nhiều, mà nhất là về vấn đề nhà cửa. Lễ thứ nhất là chúng tôi phải ở gần tỉnh thành to thì mới tiện cho làm, mà ở những nơi này giá tiền thuê nhà rất đắt, nên không đủ tiền mà thuê những nơi rộng rãi và hợp vệ sinh.

Lễ thứ hai, ở nhà quê thì còn được rộng rãi và đủ không khi, chứ anh em chúng tôi thì đến cả khi trời cũng thiếu. Những nhà mà chúng tôi phải chui rúc vào để ở thì...thời thì đủ các thứ bẩn thỉu, dất cát, tro bụi, tuy vậy vẫn phải trả một giá thường cao hơn số tiền chúng tôi có thể trả được.

Vì vậy chúng tôi muốn góp một vài ý kiến đề mong cho hội chóng thành, và kéo các ông thay mặt dân ngành lý nhìn tới chúng tôi một tý, một tý thôi, vì các ông ấy bận lắm.

Dân thợ

L. T. S. — Ông nên gửi một bài báo góp ý kiến, hơn là một bài ca ngợi. Ông nên cho biết những nhu cầu của các bạn thợ thuyền; ông ở trong cảnh, nên biết rõ.

(Còn nữa)

PHUC-LOI

1, Avenue Paul Doumer à Haiphong

Articles de Nouveautés
Chapellerie, Parfumerie
Lunetterie,
Cravates Chemises Sport

MARQUE

BALTY

Số 49 Tr. 605

T I Ê U

THUYẾT

S Ồ N Ị GI

TRUYỆN DÀI của NHẬT LINH

(Tiếp theo)

KHI nhận lấy Diên làm vợ, chàng biết rằng cái tình yêu có thể làm chàng quên được hết cả những điều tiếng xấu về Diên, chàng chỉ coi Diên như một người yêu chàng và chàng cũng hết tâm hồn yêu lại.

Có lẽ vì tại cô tư tưởng ấy, nên những cử chỉ của Hiệp có vẻ rút rắt, khiến Diên cũng phải lấy làm lạ. Nàng không ngờ một người có tiếng là chơi bời đứng riêng với nàng trong một căn buồng ngủ lại bẽ bẽ lên như vậy. Nàng cũng ngỡ ngàng nghịu và nắm lấy tay Hiệp một cách vụng về. Bỗng nàng hiền. Nàng thấy rõ những ý nghĩ của Hiệp về nàng lúc đó. Nàng cảm động yên lặng nhìn chồng bằng hai con mắt mờ to, đã bắt đầu ướt lệ. Nàng thở dài ngâm nghĩ:

« Có thể như thế được mà không? »

Hiệp ngạc nhiên nói:

— Em khóc đấy à, em Diên?

Diên chớp mắt thật nhanh rồi lắc đầu:

— Không, không sao, em khóc vui đấy, đùa anh một tí thôi.

Hiệp mỉm cười, vuốt má vợ:

— Nhưng đừng khóc quá lại hóa khóc thật đấy.

Chàng ngày người nhìn vào cái gương tử đứng; bóng anh in vào tấm gương trong với hai con mắt đen và đôi má hồng tươi, chàng trông như cái hình ảnh hoạt động của hạnh phúc chàng:

— Nhìn bóng em trong gương anh tưởng tượng như nhìn thấy em lần đầu tiên.

Diên mỉm cười và lắng lơ ngắm bóng mình. Nàng cũng nhận thấy nàng đẹp, và nụ cười của nàng có duyên. Nàng dơ tay sửa lại mái tóc; mấy ngón tay mềm mại lùa vào trong tóc đen đã trắng lại trắng hơn. Trên cổ tay tròn trĩnh, chiếc vòng bạch ngọc Hiệp vừa mua tặng nàng hôm trước, nàng thấy trong và mát như nước

mưa.

Nghe tiếng động dưới vườn, Hiệp chạy ra sân gác. Diên cũng ra theo. Xã Mịch, một người đầy tớ của Hiệp đương phát rạu gang, thấy Hiệp vội đặt dao và chấp tay vái:

— Bẩm quan.

Xã Mịch nhìn Diên và cúi đầu:

— Bẩm bà lớn.

Diên lấy tay che miệng cố giữ cho khỏi bật cười. Nàng nhìn thẳng bẻ con trần truồng, đầu

chốc bói phầm xanh lờm, đứng yên như tượng, hai tay ôm một cái bụng to và xệ xuống như quả dưa hấu. Thằng bé chớp mắt để đuổi những con ruồi bám trên vành mắt toét, và háp háp nhìn lên bao lon gác.

Diên chỉ tay nói khỏi hãi khiếp với Hiệp:

— Thằng bé con có chửa, mình ạ.

Xã Mịch thấy Diên chỉ con mình, thì quay lại ngắm con và mỉm cười nói có vẻ khoe khoang:

— Bẩm, cháu lớn đấy ạ. Cháu ngoan lắm... Kia! Con không lay bà lớn đi, rồi bà lớn cho xu...

Hiệp vứt xuống cạnh dưa hấu một hào bạc:

— Này cho bố con anh Xã đem về mua rượu uống.

Rồi chàng đứng sát lại gần Diên. Mùi nước hoa thơm bay ở tóc, ở áo Diên ra đượm không khí bao bọc hai người. Hiệp nói:

— Suối nắng ấm lạ.

Diên bảo chồng nhìn về phía hai cái nhà tranh nát, lụp sụp cạnh hồ:

— Chàng lộn sao lại làm ở chỗ kia, đầu giờ?

Hiệp cười:

— Chàng lộn đâu! Nhà người ta đấy. Thằng hai Xích vừa mới chết, bây giờ vợ nó và mấy đứa con ở đấy... Những đêm sáng trời người ta vẫn trông thấy ma hiện lên.

Diên rùng mình:

— Anh làm em hết hồn. Thật thế à, anh?

— Không, anh nói đùa đấy.

Hiệp cúi xuống gọi Xã Mịch:

- Mai anh bảo mẹ con hai Xích nhà kia tâm mà ở. Con hai nhà thì anh rõ ngay đi cho

ên chống tay lên bao lơn, mắt nhìn theo những chòm trời tiếp nhau quanh eo đưi sông lững lờ như để đánh dấu một góc sông sâu lượn khúc. Màu xanh đen của những chòm cây nổi bật lên trên sườn các đồi cỏ vàng nuốt dưới nắng thu.

Trên cao, mây dăm mây lơ lửng, bay từ từ. Thỉnh thoảng một làn gió nhẹ ở quãng rộng thổi vào làm lá mây cây thông ở đầu trái lấp lánh như những chiếc kim vàng rồi thoáng qua mặt Diên đưa phơ phất mấy sợi tóc rũ lơ thơ đen má. Diên mê man nói:

- Cảnh đẹp như thế này mà sao anh đi khi về đây?

Hiệp nhìn Diên nói:

- Bây giờ anh mới thấy thế... Có lẽ hết một năm nghĩ già bạn, anh xin thôi hẳn. Giàu có như mình, tôi gì còn rúc vào một số ruộng tốt, làm lụng khổ sở, phí hết một đời... Thật là vô lý hết sức.

Chàng đặt tay Diên vào giữa hai bàn tay chàng rồi nói tiếp:

- Bây giờ anh mới nhận thấy sống có nghĩa lý. Còn trước kia..

Chàng gơ tay chỉ mấy cây hồng.

- Trước kia, anh sống vô vị như mấy cây thông này, không nghĩ ngợi gì, không biết là mình sống nữa.

Hiệp vừa tâm xong; tuy không phải đi đâu, nhưng chàng cũng mặc quần áo cần thận. Chàng soi gương chải đầu, lấy chai nước hoa của Diên giở mấy giọt lên tóc, lên áo, rồi chọn một cái « ca rô » ăn với màu áo, thắt đi thắt lại hai, ba lần cho thật vừa mắt. Chàng làm những việc đó một cách khoan thai như người ta làm một việc ưa thích và quan trọng.

Hiệp bước ra nhà ngoài: tâm hồn chàng thanh thoi, không vẫn một ý nghĩ bận bịu cũng như người chàng và quần áo chàng không vướng một hạt bụi bần.

Lúc đó Diên đứng ở ngoài sân, dưới bóng đàn chó, ngoài mái cúi đầu rúc rúc lên một cái bàn phủ khăn rùi đưa. Thấy Hiệp ra, nâng ngang lên, đặt tay lên môi rồi hôn mấy đầu ngón tay và lắng lơ nhìn chàng, hỏi:

- Minh tâm có lạnh không?

muốn xem cảnh cho vậy thóc ở nhà quê.

Thật ra nghe tên Thái quen quen, Diên muốn xem có phải người nằng tướng không; tuy chỉ gọi là quen người ấy, nhưng vì ở nhà quê mà lại cùng sống trong một nhà, nên nằng nóng ruột

Hiệp đáp lại:

- Cũng khá lạnh, nhưng đã có nước chè nóng của mình và ánh nắng thu.

Thấy Sơn ở ngoài vườn đi vào Hiệp hỏi:

- Ông giáo đã về chưa?

- Thưa chú, ông Thái về rồi. Ông ấy đang giờ bận cho xay thóc.

Diên hỏi:

- Ông giáo nào thế?

- Ông quản lý đấy mà, gọi thế vì ông ta vừa làm quản lý vừa dạy con Thủy và thằng Trúc. Không lẽ gọi ông ta là ông quản, nghe có vẻ nhà binh quá.

Diên xếp chén, đĩa xong, bảo chồng:

- Hay ta sang bên ấy chơi. Em

muốn biết ngay. Nằng hỏi gọi truyện:

- Ông Thái là bạn của mình?

Hiệp đáp:

- Không hẳn, vì ông ta là bạn của một người bạn của anh. Thấy ông ta nhà nghèo mà không có chỗ làm, nên anh nhớ về trông nom cái đồn điền này...Đã được hơn một năm nay rồi. Ông ta chịu khổ lắm, cả ngày làm việc, đêm lại còn thức để học thi tú tài.

Diên hỏi:

- Ông ta đã có vợ con gì chưa?

- Chưa. Năm nay, ông ta mới độ lăm ba, lăm bốn tuổi thôi.

Diên chép miệng thương hại:

- Mọi lần, ở đây một mình thế

thi buồn chết.

Hiệp ghé vào tai Diên nói khẽ:

- Con gái nhà quê vùng này có tiếng là xinh, mà ông Thái lại đẹp trai. Không có vợ, nhưng mà khó vợ. Chúng mình chẳng phải lo họ ai.

Diên mỉm cười, hai con mắt mờ màng:

- Em lo làm chứ. Nhất là lo cho anh.

Rồi nằng lại hỏi:

- Thật thế à? Sao em chưa thấy một bông hoa nào ra hồn.

Hiệp nói đùa:

- Anh thì anh chẳng lo, vì không bông hoa nào bằng bông hoa của anh.

Diên kéo tay chàng và nói để che ngượng:

- Thôi, đi thôi, còn về uống nước. Trẻ con mà.

Quả Diên đoán không sai, ông giáo Thái chính là người nằng quen: tuy vậy là ông giáo đứng đây cúi đầu chào, nằng cũng cúi đầu chào lại một cách rất nghiêm trang, như đối với người chưa từng quen biết. Hiệp giới thiệu vợ mình với Thái bằng tiếng Pháp. Thái cúi đầu chào nửa. Trước cái vẻ đẹp lộng lẫy tươi thắm của Diên, chàng bối rối và thấy quả tim đập mạnh.

Diên hơi khó chịu vì Thái là người có biệt năng và có lẽ cũng không là gì quãng đời quá khứ của nằng; nhưng cái khó chịu ấy chỉ thoáng qua và nhường chỗ cho cái cảm giác thú vị rằng sắc đẹp của mình đã làm một người lương cưỡng, và từ nay trở đi, cái tình của mình với Hiệp ở chốn quê heo lánh này có được một người thứ ba chứng kiến.

Diên tình nghịch liếc mắt nhìn hai cô con gái nhà quê sinh xắn đứng nép sau một cái cột, vừa ngắm Diên từ đầu đến chân vừa thì thầm bàn tán. Diên chỉ nghe lôm bôm một vài tiếng, nhưng nằng cũng đoán ra được lời nói của hai cô gái quê:

- Người đâu mà đẹp như hoa.

(Còn nữa)

Nhất Linh

Bọn người ấy sẽ bị diệt vong

Nhiều người vẫn phàn nàn rằng khi về Hanoi mua hàng hay bị của xấu và đắt tiền.

Hàng buôn bán giá đôi không thể đánh lừa người mua được. Họ sẽ bị diệt vong, không còn ai tin cần nữa.

Về lại hiện nay có một nhà mới mở nhân khẩu xét giúp các ngài giá các thứ hàng, mua hộ hàng hóa bằng một giá rẻ nhất và đàng của tốt.

Nhà ấy có nhân làm cả đại-lý cho các ngài nào ở xa có hàng muốn cố đống cho mọi người biết, và tìm các nơi tiêu thụ hàng mình.

Cần hỏi điều gì, xin viết thư cho

M. BUI-DUC-DAU

REPRÉSENTANT DE COMMERCE

30, Quai Clémenceau, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 717

CODE NATIONAL FRANÇAIS

GIA ĐÌNH

TRUYỆN DÀI của KHÁI HUNG

XI

NGHE tiếng còi điện ở tở, Nga rời bàn ăn chạy vội ra công. Thấy chị, Minh mở cửa xe nhảy ngoắt xuống chào :

— Lay chị !
Nga vui mừng :
— Cả cậu cũng về chơi. Trời ơi ! chị sung sướng quá.
— Vàng, cả em cũng về. Hôm qua em chưa định nên đi đâu hay ở ở Hanoi, thì cô Bảo rủ em về thăm anh chị. Thưa chị vẫn mạnh ?

Nga chưa kịp trả lời, thì Bảo đã đến gần chấp tay, nghịch ngợm chào :

— Lay cụ lớn ạ.
Nga cười :
— Gớm cô Bảo ! Động thấy người là thấy đùa ?
Bảo cũng cười đáp :
— Vàng, có thể. Nhưng để chị muốn em giữ về trang nghiêm như một thầy tu chăng ?
Rồi nàng ngậm nghĩa Nga :
— Trông chị độ này không được...

Nga ngắt lời hỏi lại :
— Trông chị già đi nhiều, phải không ?
— Già thì không già, nhưng gầy lắm.

Lúc đó, An đã giao ô-tô cho tài xế, một người châu họ, đánh vào nhà để xe. Chẳng đến bên mím cười trả lời thay vợ :
— Có nói đúng lắm, nhà tôi cứ thức luôn, cứ buồn luôn thì báo với ai được ?

Nga xưa nay vẫn có tính giấu diếm, không để người ngoài, dù là chị em ruột, biết thấu việc riêng nhà mình. Nàng cười rất tự nhiên bảo em gái :
— Em còn lạ gì tinh anh An ?

Chỉ được cái nói đùa cả ngày. Hôm nào chị cũng đánh một giấc thì chấp tối cho đến sáng, thế mà anh nói chị không ngủ được.

Rồi nàng dành trống lặng :
— Thôi, vào trong nhà, chứ cứ đứng công mà truyện gẫu mãi à ?
Anh hai em vào rửa mặt, rồi còn ăn cơm. Chắc các ngài đã đói lắm.

Minh cười :
— Thưa chị, có thể... Hân anh đã đi hẳn được chim thết chúng em.

— Ô ! cậu không nhắc thì tôi quên bẵng. Lâu nay tôi chẳng thiết bản gì cả.

Và chàng đưa mắt nhìn về như để thăm bảo : « Vì mẹ cả. Mẹ làm tôi mất hết lạc thú ». Chừng Nga cũng hiểu ý chồng. Nhưng nàng hết sức che giấu :

một câu ý nhị, bông bầy để chỉ hai vợ chồng mình hiểu với nhau, nhưng Bảo đã vui vẻ đáp lại chị :

— Chắc linh hồn chim chóc bị giết nó oán, làm cho anh không ngủ được đấy, chứ gì ?

Ai này phá lên cười. Nga gọi

— Em ạ, độ rầy anh không được khỏe, nên chị không để cho đi hẳn, có khi chỉ giấu biệt súng đi nữa. Hôm nọ đi bán suốt một buổi, rồi chiều về kèn nhưc đầu nhưc óc, cả đêm không ngủ được.

An mỉm cười : chàng còn nhớ vì sao đêm hôm ấy chàng không ngủ được. Chàng đương tìm nói

dây tở lấy nước rửa mặt, đem toàn khăn mới, sà phòng mới ra để khách dùng.

Rồi mọi người vào bàn ăn. Bảo ngắm các món bày trên bàn hỏi đùa :

— Thưa chị, còn những ai nữa ?

Nga ngơ ngác không hiểu :

— Không, có ai nữa đâu ?

Bảo cười :
— Bữa cơm này đến mười người ăn vị tất đã núng.

Minh tiếp luôn :

— Ấy là chị tưởng có mình em Bảo về thôi đấy, nếu chị biết có em nữa thì tiệc còn to đến đâu.

Nga sung sướng đỏ cả mặt :

— Tiệc từng gì, hai em cứ nói thế ? Cơm xoàng thôi đấy chứ.

Minh quay ra bảo em :

— Báo ạ, đây là cơm xoàng, mai anh chị nới thết tiệc kin, nhưng cơm xoàng mà cũng có rượu, à chị ?

— Rượu thương thôi đấy mà.

— Còn con lợn sữa này chắc là cây nhà lá vườn.

Bảo cười ngắt :

— Súc vật, anh lại bảo là cây với lá ?

Nga và An cũng thảng thốt cười theo. Hình như Bảo và Minh đã đem đến gia đình hai người một chút hạnh phúc, một chút trẻ trung. Đến nỗi hai vợ chồng quên hết những sự hờn giận, và thân mật âu yếm nhìn nhau như ngày mới cưới. An chợt nhớ đến những bữa cơm mọi ngày thường, những bữa cơm buồn tẻ yên lặng, có khi mau chóng quá, vì ai cũng nghĩ ăn cho xong đừng dlay để đi một nơi cho rảnh mặt, có khi chậm chạp quá, vì không ai tưởng đến ăn, chỉ ngồi mà bắt bẻ, rầy rà lẫn nhau, mà mai này nói chằm chọc lẫn nhau. Và chàng nghĩ thầm : « Sao sự bình thường, sự sung sướng trong gia đình, mình lại không tự tạo lấy được ? Sao lại cứ phải người khác đem đến lúc nào mới được hưởng lúc ấy ? Phải chăng chỉ tại mình lười nhọc không có đủ oai quyền làm chủ trong gia đình của mình ? »

— Kia anh An, bình như anh không ăn, chỉ ngồi nhìn chúng em.

Minh nói lời Bảo :

— Còn bình như gì nữa !... Tục ngữ có câu : « Vợ chồng đẹp cho người nhìn nhau cũng đủ no ».

Bảo cãi lại :

— Không phải thế. Câu tục ngữ thế này chứ lì : « Yêu nhau thì ngồi nhìn nhau cũng đủ no ».

An mỉm cười đưa mắt liếc về như để thăm hỏi : « Chẳng là...

HỘI CHỢ NĂM NAY

Nhà chuyên môn
PHONG-TÀI đã trưng
bày tại gian hàng số 19
đường chữ F rất nhiều

kiểu giày đơ-rông và giày kim thời mới, là, có mỹ-thuật chưa từng đâu thấy. Và nhất định bán chiểu hàng láng một giá rất hạ.

PHONG - TÀI
43, Phố xe Đĩa Hanoi
Chi điểm
Số 2 số 18 Phố hàng Bó

Đồ mẫu theo kiểu cũ

LỜI RAO

Bản-hiệu kinh trình đề công-chúng hay rằng đến ngày
31 Décembre 1936
bản-hiệu sẽ mãn hạn hợp đồng và sự phát hành thuốc

ĐẠI-BỘ CỬU-LONG-HOÀN

của y-sỹ **TRẦN-MẠNH-TRÁT**

Nghe đầu đến 1er Janvier 1937 sẽ có một công-ty
và một vài nhà thuốc Khách ở Saigon sẽ đứng lên
đầu giá cao danh độc-quyền phát-hành với bản-hiệu.

Nhưng hiện nay số thuốc **CỬU-LONG-HOÀN**
của bản-hiệu còn lại như sau này:

5.000 hộp thứ 10	hoàn giá 5\$50	là 27.500\$00
7.000 hộp thứ 4	hoàn giá 2,20	là 15.400,00
8.000 hộp thứ 2	hoàn giá 1,10	là 8.800,40
Cộng..		51.700\$00

Bản-hiệu cần bán tất cả đề hủy hợp-đồng và
thanh-toán với ông **TRẦN-MẠNH-TRÁT**. Vậy như
ai muốn mua bao tất một lần đề bán sanh lời thì
xin gửi thơ đầu giá. Bản-hiệu ra giá là 12.000\$00,
ai trả cao hơn hết sẽ được.

Nếu không có ai mua bao thì bản-hiệu bán từ 20 hộp
cho người nào muốn mua buôn hoặc mua để uống.

Giá nhất định như sau đây:

Cứ 20 hộp thứ 10	hoàn 40\$00
Cứ 20 hộp thứ 4	hoàn 16,00
Cứ 20 hộp thứ 2	hoàn 8,00

Tiền cước bản-hiệu chịu. Xin viết thơ cho **Tổng-cục**
Cholon hoặc **Hanoi**, còn các **Phân-cục** không có bán,
chỉ được lấy commande giùm mà thôi.

Nhà thuốc **VÕ-DÌNH-DẪN**

319-323, Rue des Marins, CHOLON
13, Rue des Cantonnais, HANOI

T. B. — Những thơ nào gửi trễ nếu hết thuốc hoặc có người
mua bao rồi thì chúng tôi xin miễn trả lời.

Imp, T. B. F. V. Hanoi

SOI GƯƠNG NƯỚC LĂNG DIỀNG

GIỐNG NGƯỜI PHÙ-TANG ĐƯỢC CƯỜNG THỊNH

là nhờ ở dân luôn luôn
khỏe mạnh và hoạt động

Mấy chục năm về trước đây,
dân tộc trên đảo Phù-tang tức
là giống người Nhật-bản cũng là
một giống « mũi xếp da vàng »
như dân Nam ta mà cũng bị các
cường quốc trong thế-giới « bó
quên » không thèm ngó-ngang
chỉ đến « cá ». Hồi đó ở khắp Âu-
châu, nói đến nước Nhật cũng
như nói đến nước Nam họ đều
ngơ ngác không hiểu là một nước
mọi-dạ nào ở tận đầu đầu nữa.
Ấy thế mà sau cuộc duy-tân hồi
Minh-trị, giống người Lùn, nhờ
ngọn đuốc văn minh sáng chói, đều
bằng tình dầy sau một giấc ngủ
triển-miền đã mấy nghìn năm.

Từ đó trở đi, dân Nhật càng
ngày càng tiến, cả vật-chất lẫn
tinh-thần... Cho nên tới ngày
nay ngulềm nhiên nghề-nghiêng
đứng ngang hàng với các cường
quốc dưới khoảng trời Tây và
gửi ngôi bà-chủ dưới khoảng
trời Đông-vày.

Vậy thì cái công cuộc lập quốc
một cách mau chóng và oanh-
liệt như thế gốc bởi từ đâu? —
Già ta chịu khó lần giở đoạn
lịch sử về năm sáu mươi năm
gần đây của giống Phù-tang thì
ta thấy còn nhiều chi tiết lắm.
Song tóm lại chỉ có một tiêu
cốt-yếu là ở như « Nước lấy dân
làm gốc », lời thánh-nhân đã
dạy. Một người dân khỏe-mạnh,
ít tật bệnh, thì tinh thần tất minh
mẫn, trí-lự tất quả quyết, làm
việc gì mà chẳng xong ngay?
Một người đã như thế, trăm
nghìn người như thế, rồi đến cả
nước như thế, họp lại thành một
sức mạnh thiên-liêng thì đầu
xan phẳng núi Thái-sơn, lấp
bằng bề Đông-hải cũng dễ như
đập gói chè tre thôi vậy. Đó,
cái cơ phú-cường của dân Nhật
chung quy là như thế.

Trông người lại ngắm đến ta.
Mảnh gương chói lợi ấy treo cao
giữa khoảng trời Đông, ta càng
sôi vào mà càng thêm thẹn.

Giống người Phù-tang cũng
« mũi xếp da vàng » song họ vẫn
tự phụ là con cháu của Thiên-
Hoàng... thì chúng ta đây cũng
con cháu Rồng Liễn há kém?...
Ấy thế mà nếu ta đem ra đo tài
thứ sức thì than ôi! Xa nhau
một vực một trời? nguyên ủy
ấy bởi vì đâu? ❄

Tóm lại chỉ bởi quốc-dân ta là
một giống người quá nhiều tật
bệnh. Không những thế, từ khi
được nấp dưới bóng cờ ba sắc,
gọi nhườn gió Mỹ mưu Âu ta
cũng đã bưng tình dấy. Nhưng có
lẽ vì ảnh được văn-minh của
chối, ta dăm quàng mà bước lên
đường? Cái hay, về tinh-thần
chưa tiêm-nhiễm được là bao,
mà chỉ vội quá thiên về vật-chất.
Thời thì bầu khắp mặt thiếu-niên
nam nữ, chỉ cầu lần cho đúng
một hợp thời mà miệt mài ngày
gió đêm trăng. Do đó mà càng
ngày càng phát sinh ra những
bệnh tới nguy là bệnh phong-tiêu,
trước kia nước rất hiếm. Nhưng
thứ bệnh này khắp các danh-y
bác-sĩ trên thế-giới đều công-
nhận là những bệnh hay lây
nguy-hiêm, nó có thể ngấm ngấm
đi độc làm tuyệt-diệt cả một giống
nòi. Nhưng may làm sao, hiện
nay ở nước ta ngoài những môn
thuốc Thái-Tây ra, đã sản xuất
ra ít nhiều danh-y chịu đem cái
sở-học mà người tra cứu, mà lí
nghiệm, tham bác vào cái nghề
thuốc thảo-mộc-cỏ-truyền, rồi
phát minh được nhiều môn thuốc
chữa các bệnh phong-tiêu rất là
thần hiệu. Trong số các danh-y
này, có tổ-chức thành phòng
thuốc riêng rất được tín-nhiệm
với quốc dân thì đáng kể nhất là
Phòng thuốc Trác-Vỹ ở số 62 Phố
hàng Cột Hanoi. Phòng thuốc
Trác-Vỹ ngoài chủ-nhân là một
người hoạt-động, thuần-cần, lại
còn nhiều danh-y tân cựu giúp
việc. Cho nên ngoài những môn
thuốc gia-truyền kinh-nghiệm để
chữa những bệnh trong lục phủ
ngũ tạng ta, phòng thuốc Trác-
Vỹ lại mới chế được một thứ
thuốc **thước lậu** và mới tìm ra được
một thứ thuốc lậu để uống của
người Mán Cao-lan tên là « **Đư**
Cảo-Lân Nhân ». Hai thứ thuốc
này công hiệu rất nhều, mà khác
hần các môn thuốc Lậu khác là
hoàn toàn bằng chất thảo mộc
như rễ, củ, lá cây v.v... cũng
như thứ thuốc giang-mại, tri-
nọc, bồ thận, khí hư, ... các con
bệnh đùng thuốc Trác-Vỹ không
đến nỗi uống phải đồng tiền. May
lời khen tặng của Y-sĩ Lê-vân-
Phấn là một cái minh chứng hiển
nhiên...

Dương-Tu

**DIEU THUOC
CAITHUYEN**

MARQUE

DÉPOSÉE

GIA' BAN: 5 XU

Các ngài mang tờ quảng-cáo này lại bản hiệu
Hanoi hay Haiphong, mua một cát tút 25 gói
thuốc lá

SLOOP GIÁ 1820

Các ngài sẽ được biếu một quyển chuyện
KIM - VÂN - KIỀU in giấy rất đẹp dễ riêng tặng
các ngài.

ÉTABLISSEMENTS

BOY LANDRY

HANOI — HAIPHONG